

ДАСТУР

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ
МЕРОСИ ҲАФТАЛИГИ

13-20 СЕНТЯБРЬ
2021 ЙИЛ

*«Маълумки, минтақамизнинг кўҳна ва бой маданий мероси глобал
Маҳамиятга эга. Биз 2021 йилда ЮНЕСКО билан ҳамкорликда қадимий
Хива шаҳрида «Марказий Осиё жаҳон цивилизациялари чорраҳасида» деган
мавзуда халқаро форумни ўтказишига тайёрмиз».*

*Шавкат Мирзиёев,
Ўзбекистон Республикаси Президенти*

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИ КЎМАГИДА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАДАНИЯТ ВАЗИРАЛИГИ

O'zbekiston Respublikasi
Turizm va sport vazirligi
© motas.uz

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ТУРИЗМ
ВА СПОРТ ВАЗИРАЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН
МАДАНИЙ МЕРОСИНИ
ЎРГАНИШ, САҚЛАШ ВА
ОММАЛАШТИРИШ БЎЙИЧА
БУТУНЖАҲОН ЖАМИЯТИ

ЎЗБЕКИСТОН ЭЛЕКТРОН
ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ МИЛЛИЙ
АССОЦИАЦИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ЭЛЕКТРОН
ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ МИЛЛИЙ
АССОЦИАЦИЯСИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Tashkent
Office

ЮНЕСКОНИНГ
ТОШКЕНТДАГИ
ВАКОЛАТХОНАСИ

International Institute
for Central Asian Studies (ICAS)

МАРКАЗИЙ ОСИЁ
ТАДҚИҚОТЛАРИ ХАЛҚАРО
ИНСТИТУТИ

ЮНЕСКО ИШЛАРИ БЎЙИЧА
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МИЛЛИЙ КОМИССИЯСИ

YUNESKO ISHLARI BO'YICHA O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI MILLIY KOMISSIYASI
НАЦИОНАЛЬНАЯ КОМИССИЯ РЕСПУБЛИКИ
УЗБЕКИСТАН ПО ДЕЛАМ ЮНЕСКО
NATIONAL COMMISSION OF THE REPUBLIC
OF UZBEKISTAN FOR UNESCO

TURKSOY
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı

ТУРКСОЙ
ХАЛҚАРО ТУРКИЙ
МАДАНИЯТ ТАШКИЛОТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАДАНИЯТ ВАЗИРАЛИГИ
ХУЗУРИДАГИ МАДАНИЯТ
ВА САНЪАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ
ЖАМҒАРМАСИ

ДИҚҚАТТА САЗОВОР ЖОЙЛАР ВА
ЁДГОРЛИКЛАРНИ САҚЛАШ ХАЛҚАРО
КЕНТАШИ (ICOMOS)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРААР
МАҲКАМАСИ ХУЗУРИДАГИ ЎЗБЕКИСТОНГА
ОИД ХОРИЖДАГИ МАДАНИЙ БОЙЛИКЛАРНИ
ТАДҚИҚ ЭТИШ МАРКАЗИ

УЧИНЧИ РЕНЕССАНС —
ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН»
ИЛМИЙ-МАЪРИФИЙ МАРКАЗИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР
АКАДЕМИЯСИ АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ
НОМИДАГИ ШАРҚШУНОСЛИК
ИНСТИТУТИ

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

+

+

+

=

Марказ

Чорраҳа

Фан

Маданият

14-15 СЕНТЯБРЬ, 2021

ХИВА «МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЖАҲОН ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАРИ ЧОРРАҲАСИДА» ХАЛҚАРО МАДАНИЙ ФОРУМИНИ ҚАРШИ ОЛАДИ

**Тадбир ЮНЕСКО билан биргаликда
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёев томонидан БМТ Бош
ассамблеясининг 75-сессиясида билдирилган
ташаббуси билан ўтказилмоқда.**

Хива – Буюк ипак йўлининг энг қадимий шаҳарларидан бири, шаҳар узок вақт давомида таълим, илм-фан ва маданият маркази бўлиб келган, минг йиллар давомида цивилизациялар бешиги сифатида хизмат қилган, қадимий Хива воҳасининг ички шахри «Ичан-қалъа» эса 1990 йилда ЮНЕСКО-нинг Жаҳон мероси рўйхатига киритилган. Бўлиб ўтадиган Форум минтақамиз халқларининг жаҳон цивилизациясига қўшган бебаҳо ҳиссаси ҳақида ҳар томонлама фикр алмашиш учун майдон бўлиб хизмат қилади.

Жорий йилнинг 13–21 сентябрь кунлари Ўзбекистоннинг бир нечта шаҳарлари – Тошкент, Хива ва Нукусда анъанавий анжуманга айланган Маданий мерос ҳафталигининг бир қатор ёрқин маданий тадбирлари ўтказилади.

ТУРКСОЙ давлатлари маданият вазирлари доимий кенгаши йиғилишининг очилиши алоҳида аҳамиятга молик воқеадир. Дастур давомида «Хива – Туркий дунё маданий пойтахти» лойиҳаси доирасидаги тадбирлар ҳақида ҳисобот, 2022 йил Туркий дунё маданий пойтахти ҳақидаги тақдимот, шунингдек, 2021–2024 йиллар учун ТУРКСОЙ Бош котиби сайланади.

Ҳафталик доирасида Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамиятининг «Ўзбекистон мада-

ний мероси – Янги Ренессанс пойдевори» V Конгресси бўлиб ўтади (13–14.09).

Конгрессда дунёнинг 46 мамлакатидан ташриф буюрган 350 дан зиёд олим ва мутахассислар – етакчи шарқшунослар, қуръоншунослар, экспертлар, тадқиқотчилар, қўлёзмалар ва миниатюралар бўйича мутахассислар ҳамда иштирок этадилар.

Маданий мерос ҳафталиги доирасида Ўзбекистон фуқаролари ва хорижлик меҳмонларни мамлакатимиз санъатининг ноёб дурдоналари билан таништириш мақсадида *ўндан ортиқ кўرғазмалар* ўтказиш режалаштирилган. Жумладан, археолог, Ўрта Осиё маданияти тадқиқотчиси Леон Семёнович Баршчевскийнинг «Ўзбекистон тарихи фотосуратларда», «Марказий Осиё картографияси: фан ва геосиёсат ўртасида» фотокўрғазмалари, «Ўзбекистон ёзма ёдгорликларининг 100 дурдонаси» фотокўрғазмаси, Риштон қўлоқчилик буюмлари кўрғазмаси, «Замонавий илм-фанда 3D-технологияси» Шаҳрисабз ва Самарқанд ёдгорликларига виртуал саёҳати, Ж. Усмоновнинг «Алишер Навоий шеърляти» видеоарт ва расмлар кўрғазмаси, Ўзбекистон Республикаси Миллий банкининг нумизматик коллекцияси кўрғазмаси ва бошқа кўплаб тадбирлар бўлиб ўтади.

Шунингдек, Маданий мерос ҳафталиги доирасида «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумидаги, жаҳон ва маҳаллий коллекцияларида сақланаётган ўзбек санъати дурдоналарига бағишланган ноёб китоб-альбомларнинг 50 жилди тақдимоти бўлиб ўтади. Шунингдек, китоб-альбомларнинг 50 тўпамини музейлар, галереялар, таълим муассасалари, хорижий

мамлакатларнинг Ўзбекистондаги элчихоналари ва консулликларига топшириш маросимини ўтказиш режалаштирилган.

Ўзбекистон ҳукумати қўллаб қувватлаши билан ўтказилаётган тадбирлар Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти ва Ўзбекистон электрон оммавий ахборот воситалари миллий ассоциацияси томонидан ташкиллаштирилган, ЮНЕСКО, Туризм ва спорт вазирлиги, Маданият вазирлиги, «Eriell Group» нефть-сервис компанияси кўмаги билан ўтказилмоқда.

Маданий мерос ҳафталиги иштирокчилари Нукуста ташриф буюрадилар ва ЮНЕСКО шафелигида ўтказиладиган «Археология ва туризм: салоҳиятни аниқлаш ва меросни бошқариш» халқаро конференциясида қатнашадилар. Иштирокчилар археологик меросни бошқариш ва геомаданий брендинг, фундаментал ва амалий фандаги археологик мерос ва бошқа долзарб масалаларни муҳокама қиладилар.

Шунингдек, **Нукус бахшичилик мактабида «Бахшичилик санъатининг жаҳон маданияти цивилизациясида тутган ўрни» халқаро илмий-назарий конференцияси ва Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими бўлиб ўтади.**

V ХАЛҚАРО КОНГРЕСС
доирасидаги

КЎРГАЗМАЛАР

КЎРГАЗМА

Жамол Усмоновнинг «Тафаккур метафизикаси.
Алишер Навоий шеърятти асосида» мультимедиа лойиҳаси.

Кўрғазмада илк маротаба Жамол Усмоновнинг «Қуш тили» (2020–2021) расм-ҳикоялар туркуми ва тўртта видеоарт – «Кўзи ожизлар ва фил», «Кўзгу», Алишер Навоий шеъряттига асосланган «Шеърлардаги акс», «Ойна», «Умар Хайём ва Алишер Навоийга бағишлов» каби қисмлардан иборат «Тафаккур метафизикаси» кўрғазма лойиҳаси тақдим этилади. Яратганни излаб руҳий саёҳатга чиққан ўттиз қуш ҳақида ҳикоя қилувчи энг машҳур сўфий масалларидан бири «Қуш тили»ни Ж. Усмонов тасвирий ва шеърый тафаккур тилига «таржима» қилади ва томошабинда сирлиликни туйиш ҳиссини уйғотмоқчи бўлади. Кўрғазма куратори - Ўзбекистон Республикаси Бадий академияси академиги, санъатшунослик фанлари доктори Нигора Аҳмедова.

12-20
сентябрь, 2021

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Тасвирий санъат галереяси

КЎРГАЗМА

Ўзбекистоннинг декоратив-амалий санъати.
«Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейининг тўплами» китоб-альбомининг тақдироти

Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейида санъат ва ҳунармандчиликнинг ҳар хил турлари - кулолчилик, каштадўзлик, заргарлик санъати, ўймакорлик ва ёғоч ўймакорлигининг намуналари намойиш этилган. Шунингдек, музей залларида халқ ustalари, ҳунармандчилик буюмларини тайёрлаш жараёнлари тасвирланган Ўзбекистон давлат архивида сақланаётган фотосуратлар кўргазмаси жойлашган. Кўргазма «Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейининг тўплами» китоб-альбомининг тақдирот маросими муносабати билан ўтказилмоқда.

12-20
сентябрь, 2021

Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейида

КЎРГАЗМА

«Камолиддин Беҳзод миниатюралари»
«Камолиддин Беҳзод: «Монийни хижолат қилиб»
китоб-альбомининг совғабоп нашри тақдимоти

Кўргазманинг асосий қисмини дунёнинг турли музейлари ва кутубхоналарида сақланаётган, Камолиддин Беҳзод қаламига мансуб асарларнинг литографиялари эгаллаган.

Кўргазма «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳаси томонидан нашр этилган «Камолиддин Беҳзод: «Монийни хижолат қилиб» китоб-альбомининг тақдимотига бағишланган.

12-20
сентябрь, 2021

Тошқи иқтисодий фаолият миллий банки Тасвирий санъат галереяси

ФОТОКЎРГАЗМА

Ўрта Осиё маданияти тадқиқотчиси Леон Семёнович Баршчевскийнинг фотосуратлари

«Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳаси томонидан нашр этилган «Ўзбекистон маданий мероси Польша тўпламларида» (40-жилд) китоб-альбомида археолог, Ўрта Осиё маданияти тадқиқотчиси, полковник Леон Семёнович Баршчевскийнинг XIX аср охирида Ўзбекистонда яратилган фотосуратлари тақдим этилган.

Ушбу ноёб фотосуратларнинг бир қисми экспозициянинг асосини ташкил этади. Кўргазмани машҳур фотосуратчининг эвараси Игорь Строецкий очиб беради.

13-14
сентябрь, 2021

«International Hotel Tashkent» меҳмонхонаси

ФОТОКЎРГАЗМА

«Ўзбекистон тарихи фотосуратларда – ўтмишни кашф этиб»
«Ўзбекистон Россия архивлари тўпламларидаги тарихий фотосу-
ратларда» китоб-альбомининг тақдимоти

Кўрғазмада XIX аср охири – XX аср бошида яратилган Ўзбекистонга оид ноёб архив фотосуратлари тақдим этилган. Улар «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумининг фотосурат санъатига бағишланган жилдларида нашр этилган. Ажойиб фотосуратчи С. М. Прокудин-Горскийнинг ҳозир АҚШ Конгресси кутубхонасида сақланаётган рангли фотосуратлари, «Ичан қалъа» давлат музей-қўриқхонаси фондида сақланаётган, биринчи ўзбек фотографи Худойберган Девоновнинг фотосуратлари, Самарқанд ва Бухоро музей-қўриқхоналарида сақланаётган архив фотосуратлари шулар жумласидан. Миллий кийимдаги инсонлар, уларнинг ҳаёти ва кундалик турмуши, ҳунармандчилик ва бозорлар, улўвор меъморий ёдгорликларнинг тасвири Буюк ипак йўлидаги қадимий шаҳарларнинг ўзига хос мухитини акс эттиради.

13-14

сентябрь, 2021

«International Hotel Tashkent» меҳмонхонаси

ВИРТУАЛ САЁҲАТ

Шаҳрисабз ва Самарқанд ёдгорликлари.
Замонавий фанда 3D технологиялар

Кўрғазмада 3D принтерда тайёрланган меъморий ёдгорликлар –Бибихоним мақбараси, Регистон майдони, Гўри Амир мақбараси, Шоҳи Зинда мақбараси, Мир Араб мадрасаси ва бошқа обидалар моделлари намойиш этилади. Шунингдек, ташриф буюрувчилар Шаҳрисабз ва Самарқанд ёдгорликларига виртуал саёҳат қилишлари мумкин бўлади.

13-14
сентябрь, 2021

«International Hotel Tashkent» меҳмонхонаси

КЎРГАЗМА

Риштон кулолчилиги Совға альбомининг тақдимоти

2021 йилда Фарғона водийсининг машҳур кулолчилик маркази Риштонда Халқаро кулолчилик маркази очилди. Ушбу муҳим воқеа муносабати билан "Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида" лойиҳаси томонидан "Риштон кулолчилиги" китоб-альбоми тайёрланди. Унинг тақдимоти кўргазма давомида бўлиб ўтади. Китоб-альбом тақдимотига унинг бош қаҳрамонлари – Шарофиддин Юсупов, Музаффар Саидов, Алишер Назиров, Ғофур Бобожонов, Иброҳим Комилов, Йўлдошали Полвонов, Рустам Усмонов, Муҳаммад Тожалиев, Нўъмонжон Деҳқонов, Мавсумёр Назиров, Бахтиёр Назиров каби машҳур усталар таклиф этилган. Улар сўнгги йилларда дунёга машҳур марказ аъёнларида яратилган асарларни тақдим этишади.

13-14
сентябрь, 2021

«International Hotel Tashkent» меҳмонхонаси

КЎРГАЗМА

«Ўзбекистон ёзма ёдгорликларининг
100 дурдонаси».

Факсимиленинг намуна нашри тақдимоти

«Ўзбекистон ёзма ёдгорликларининг 100 дурдонаси» кўргазмасида Абу Али ибн Сино, Беруний ва ал-Хоразмий, тарихчилар Шарафиддин Али Яздий, Мирхонд ва Хондамир асарлари қўлёзмаларининг, Имом ал-Бухорий, Нақшбандий, Термизий ва Мотурудий матнлари, Нахшабий, Алишер Навоий ва Бобурнинг дурдона асарлари ноёб факсимиле нусхалари намойиш этилади.

13-14
сентябрь, 2021

«International Hotel Tashkent» меҳмонхонаси

V ХАЛҚАРО КОНГРЕССДА ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ МЕРОСИ ҲАҚИДАГИ 50 ТА ЯНГИ КИТОБ-АЛЬБОМ ТАҚДИМОТИ ЎТКАЗИЛАДИ

«Ўзбекистон маданий мероси – Янги Ренессанс пойдевори» V Халқаро конгресси жорий йилнинг 13 – 21 сентябрь кунлари Тошкентда ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида бўлиб ўтадиган Маданий мерос ҳафталиги доирасида бўлиб ўтади.

«Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумидаги 50 та янги расмли китоб-альбом тақдимоти тадбирнинг асосий воқеаси бўлади. Пандемия даврида Бутунжаҳон жамиятининг Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича тадқиқот ишлари нафақат тўтаб қолмади, балки муваффақиятли бўлди. Ўзбекистон маданий меросини ўрганишга ихтисослашган ўнлаб жаҳон ва маҳаллий шарқшунослар янги китоблар учун материаллар тайёрладилар.

Ўтган йили Венгрия, Россия, Буюк Британия, Франция ва қатор мамлакатлардаги муаллифлар билан яқин алоқа ўрнатиш ҳамда самарали иш олиб боришга муваффақ бўлдик. Айни пайтда 50 та жилдни ўз ичига олган «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумидаги янги нашрларнинг чоп этилиши ушбу фаолиятнинг натижаси бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг маданий ташаббусларни қўллаб-қувватлашга катта эътибор қаратаётган сиёсати фаол илмий ва нашриёт ишларига имкон берди. Ва, шубҳасиз, пандемия ҳукм сурган машаққатли даврга қарамай, лойиҳа билан доимий алоқада бўлган муаллифларнинг ҳам роли катта.

Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш Бутунжаҳон жамияти конгрессида дунёнинг 40дан ортиқ мамлакатлари – Россия,

АҚШ, Германия, Италия, Венгрия, Франция, Буюк Британия, Туркия, Япония, Албания, Австрия, Афғонистон, Қозоғистон, Греция, Исроил, Ҳиндистон, Иордания, Эрон, Хитой, Ливан, Мўғулистон, БАА, Нидерландия, Украина, Польша, Ўзбекистоннинг 350дан зиёд олим, тарихчи, шарқшунослари иштирок этадилар.

Конгресс Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти фаолиятига бағишланган ялпи мажлис билан очилади. Дунё музейлари ва кутубхоналарига «Ўзбекистон маданий мероси» китоб-альбомларининг 500та жилдини туҳфа сифатида топшириш тантанали маросими бўлиб ўтади.

Шундан сўнг икки кун мобайнида секция йиғилишлари бўлиб ўтади. Ўзбекистон меъморий ва қўлёзмалар меросини асраб-авайлашнинг долзарб масалалари ва муаммолари бўйича дунё олимларининг беқиёс маърузалари тингланади. «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг жаҳон ва республика коллекцияларига оид янги йўналишларини топиш ва тасдиқлашга катта эътибор берилади.

Анъанага кўра, Конгресс Бутунжаҳон жамияти аъзоларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевга мурожаатномаси ва якуний резолюцияни қабул қилиш билан якунланади. Шунингдек, Жамиятнинг 2021-2025 йилларга мўлжалланган йўл харитаси ижроси кўриб чиқилади.

Конгресснинг тантанали очилиши арафасида дунёнинг турли мамлакатлари олимлари тадбир иштирокчиларига қутловномалар йўлладилар.

Салмон Алмаҳорий, Баҳрайн Маданият ва ёдгорликлар бошқармаси археология ва музейлар директори, археология номзоди:

- *Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон раҳбарияти ва халқини мустақиллигининг 30 йиллиги билан табриклаш мен учун ғоят шарафли ва қувончли. Шунингдек, ушбу тадбирни ташиқил этишидаги улкан саъй-ҳаракатлари учун ташиқилий қўмитага миннатдорлик билдирмоқчиман. Турли мамлакатлардан маърузачилар ва делегатлар ўз билимлари, ўй-фикрлари билан ўртоқлашиши ҳамда халқаро маданият муносабатларни мустаҳкамлаш учун бир жойга тўпланганликларини кўришдан мамнунман.*

Александр Седов, Шарқ давлат музейи Бош директори, Москва:

- *«Ўзбекистон маданият мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасини амалга ошириши — маданият ва илмий ҳамжамиятда мутлақо ноёб ҳодиса. Лойиҳа Ўзбекистоннинг маданият-тарихий мероси ўта бетакрорлигини, унинг жаҳон маданиятига улкан ҳисса қўшаётганини намоиши этади, лойиҳа атрофига турли касб ва миллат вакилларини тўплаб, ўз фаолияти географиясини кенгайтириб борган ҳолда, катта қўламли маърифий ва бирлаштирувчи вазифани бажаради.*

Фредерик Бопертюи-Брессан, Темурийлар уюшмаси ассоциацияси ва президенти: Париж:

- *V Халқаро конгресс ташиқилотчиларини «Ўзбекистон маданият мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳаси билан табриклайман. Ўзбекистон мустақилликка эришганидан бери ўтган 30 йил мобайнида ва айниқса сўнгги йилларда Марказий Осиёнинг бой маданиятини тарғиб қилиши бўйича ақлни шошириб қўядиган ишлар амалга оширилди: тадқиқотлар, нашрлар, кўргазмалар, дунёдаги энг йирик музейлар билан ҳамкорлик... Шу ишлар туфайли Ўзбекистон маданияти ва мероси ҳозир халқаро майдон диққат марказида ва жаҳон тамаддунига қўшиган муҳим ҳиссаси тан олинган.*

Ширин Яшар қизи Меликова, Озарбайжон миллий гиламлар музейи директори, санъатшунослик соҳаси бўйича фалсафа фанлари доктори:

- *Замонавий Ўзбекистон — бу жаҳон маданият кенгликларида дадил кириб боришини мақсад қилган, бугунги кун билан ҳамнафас, шу билан бирга ўзининг қўхна маданият анъаналарини сақлаб қолган ва ривожлантираётган, уларни ўрганиши ва тарғиб қилишига катта эътибор бераётган мамлакат. Бугунги Ўзбекистон — халқаро учрашувлар ўтказиши учун меҳмондўст замин. Бу конгресс эса, дунёнинг турли бурчакларида яшаб, мазкур ўлканинг бой, сахий маданиятига бўлган қизиқиши туфайли бирлашган одамларни жамловчи кўприклардан биридир.*

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ХУКУМАТИ КЎМАГИДА

V ХАЛҚАРО КОНГРЕСС

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ МЕРОСИНИ ЎРГАНИШ, САҚЛАШ
ВА ОММАЛАШТИРИШ БЎЙИЧА БУТУНЖАҲОН ЖАМИЯТИ

09:00 – 10:00 «Ўзбекистон маданий мероси – Янги Ренессанс пойдевори» V Халқаро конгресси қатнашчиларини рўйхатга олиш

10:00 – 10:05 «Ўзбекистон маданий мероси» лойиҳаси – 5 ёшда» видеоролиги.

V Халқаро конгресс тантанали очилиш маросими.

10:05 – 10:15 **Модераторлар:**
Акмал Саидов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги, профессор, юридик фанлар доктори, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти таҳририят кенгаши раиси, Илмий кенгаши аъзоси
Шарлотта Крамер, Австриянинг «Mueller&Schindler» нашриёт уйи.

10:15 – 10:25 **Табрик сўзи**
Акмал Саидов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги, профессор, юридик фанлар доктори, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти таҳририят кенгаши раиси, Илмий кенгаши аъзоси

10:25 – 10:35 **Табрик сўзи**
Эрнесто Отгоне Рамирес, ЮНЕСКО бош директори ўринбосари (онлайн)

10:35 – 10:45 **Ўзбекистон маданий меросининг қайта тикланиши – янги Ренессанс асоси. Бутунжаҳон жамиятининг 5 йиллик фаолияти сарҳисоби.**
Фирдавс Абдухолиқов, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти бошқаруви раиси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист.

10:45 – 10:50 «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» туркумининг 15 та янги жилди» видеоролиги

10:50 – 11:00 **Табрик сўзи**
Содиқ Сафоев, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати раисининг биринчи ўринбосари

11:00 – 11:10 **Табрик сўзи**
Азиз Абдуҳакимов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти бошқаруви аъзоси

11:10 – 11:20 **Табрик сўзи**
Александрос Макаригакис, ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги вакили в.б.

11:20 – 11:25 **Ўзбекистоннинг меросни сақлаш борасидаги ноёб тажрибаси**
Профессор Маҳмуд Эрол, Ислом тарихи, маданияти ва санъатини ўрганиш маркази – IRCICA Бош директори (онлайн)

11:25 – 11:35 **Табрик сўзи**
Гаяне Умерова, ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий комиссиясининг Бош котиби

11:35 – 11:45 «Ўзбекистон маданий мероси» лойиҳасининг янги йўналишлари видеоролиги

11:45 – 12:00 **Махсус тақдимот: Ўзбекистоннинг бой интеллектуал мероси жаҳон тўпламларида. «Ўзбекистоннинг машҳур 300 қўлёзмаси» туркуми доирасида беш йиллик изланишлар натижаси.**
Шарлотта Крамер, Бутунжаҳон жамияти аъзоси, «Mueller&Schindler» (Австрия) нашриёт уйи президенти.
Махсус тақдимот: Франция Миллий кутубхонаси тўпламига оид Ас-Сўфийнинг «Собит юлдузлар китоби» ноёб қўлёзмасининг факсимилеси Александр Вильгельм, Бутунжаҳон жамияти аъзоси, «Mueller&Schindler» (Австрия) нашриёт уйи вице-президенти

12:00 – 12:10 **Табрик сўзи**
Ирина Попова, Бутунжаҳон жамияти Илмий кенгаши аъзоси, Россия Фанлар академияси мухбир-аъзоси, тарих фанлари доктори, РФА Шарқ қўлёзмалари институти директори, Санкт-Петербург, Россия

12:10 – 12:20 **Ўзбекистон ёдгорликларини 3D сканерлаш бўйича махсус видео-тақдимот**
Милош Лукас, «Global Digital Heritage» техник директори, АҚШ

12:20 – 12:25 «Кушон цивилизацияси хазиналари» видеоролиги

12:25 – 12:35 **«Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг замонавий илм-фандаги илмий аҳамияти**
Эдвард Ртвеладзе, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги, тарих фанлари доктори, профессор, «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг илмий раҳбари, Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти Илмий кенгаши раиси

12:35 – 12:40 «Бобурийлар даврида Ўзбекистон ва Ҳиндистон меъморий эпиграфикаси» видеоролиги

12:40 – 12:50 **«Бобурийлар меъморий эпиграфикаси» жилди махсус тақдимоти.**
Доктор **Чандер Шекхар**, Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги маданий маркази директори

12:50 – 13:00 **Табрик сўзи. «Ўзбекистондаги ўрта аср меъморий ёдгорликлари реставрацияси учун сир тайёрлаш усуллари тақдимоти».**
Сергей Лаптев, тарих фанлари номзоди, Михо музейи махсус илмий ходими (Сигараки, Япония). Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштириш бўйича Бутунжаҳон жамияти Бошқаруви аъзоси

13:00 **Илмий ва таълим муассасалари раҳбарларига, шунингдек дунё музейлари ва кутубхоналарига тақдим этишлари учун хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги элчиларига «Ўзбекистон маданий мероси» китоб-альбомларини тантанали топшириш маросими**
Топширадилар: Президиум аъзолари

«Риштон кулочилиги» ва «Ўзбекистоннинг тарихий фотографияси» кўргазмаларининг очилиши

Тушлик

13:30

БИРИНЧИ КУН

1 СЕКЦИЯ

«ЎЗБЕКИСТОН
МАДАНИЙ МЕРОСИ
ДУНЁ ТЎПЛАМЛАРИДА»
ЛОЙИҲАСИНОШИРЛИК
ФАОЛИЯТИНИНГ ЯНГИ
ЙЎНАЛИШЛАРИ

Модератор:

Эльмира Гюль, санъатишунослик фанлари доктори, профессор. «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг илмий мувофиқлаштирувчиси

- 14.00 – 14.15 **Венгрия Фанлар академияси кутубхонасининг шарқ мамлакатларига бағишланган тўпламида сақланаётган чигатоё/эски ўзбек қўлёзмаларининг асосий хусусиятлари Бенедек Пери, Шарқшунослик институти, Венгрия**
- 14.15 – 14.30 **Марказий Осиё қўлёзма китоб санъати Британия музейи тўпламида Феруза Мелвилл, Кембриж университети, Пемброк коллежи Эроншунослик маркази директори, Буюк Британия**
- 14.30 – 14.45 **Ўзбек хонликларининг мероси Эрмитаж тўпламида Лариса Кулакова, Шарқ бўлими, Марказий Осиё, Кавказ ва Қрим сектори илмий ходими, Давлат Эрмитажи, Санкт-Петербург, Россия**
- 14.45 – 15.00 **Қурол дипломатия воситаси сифатида: Император Николай II га Хива совғалари. Дарья Васильева, Давлат Эрмитажининг Яқин Шарқ сектори мудири, Санкт-Петербург, Россия**
- 15.00 – 15.15 **Варшавадаги Осиё ва Тинч Океани музейининг ўзбек маданий мероси тўплами Каролина Кшивицка, Осиё ва Тинч Океани музейи мутасаддиси, Варшава, Польша**

15.00 – 15.15 **Краковдаги Северин Удзил номидаги Этнография музейида сақланаётган ўзбек маданий мероси тўплами**
Анна Шелинговска, Тўпламлар ва тадқиқот лойиҳалари бўйича ассистент, Краковдаги Северин Удзела номидаги Этнография музейи, Польша

15.15 – 15.30 **Леон Баршчевский (1849–1910) – Бухоро амирлиги тадқиқотчиси**
Игорь Строецкий, Бухоро Амирлиги тадқиқотчиси, публицист, Польша журналистлар уюшмаси аъзоси

15.30 – 15.45 **Кофе-брейк**

15.45 – 16.00 **Ўзбекистон маданий мероси Украинада.**
Ганна Рудик, санъатшунослик бўйича фалсафа доктори, Богдан ва Варвара Ханенко миллий санъат музейи бош директори ўринбосари, Киев, Украина

16.00 – 16.15 **Уста Мўмин ҳаёти ва ижодига оид янги архив маълумотлари.**
Элеонора Шафранская, филология фанлари доктори, Москва давлат педагогика университети

16.15 – 16.30 **«Елена Коровай: ўзгача назар» - унинг ижодини ўрганишда янги қадам.**
Тигран Мкртичев, санъатшунослик фанлари доктори, И.В. Савицкий номидаги Қорақалпоғистон Республикаси Давлат санъат музейи директори

16.30 – 16.45 **«Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг янги уфқлари: Корея ва БАА тўпламлари.**
Сергей Лаптев, Микхо музейининг махсус илмий ходими, Япония (видео)

17.00 – 17.15 **Музейларда ўзбек маданий меросини оммалаштириш тўғрисида: Корфудаги Осиё санъати музейида Сарзетакис тўпламидаги ўзбек матолари ва заргарлик буюмлари кўргазмасининг ўрганилиши.**
Кассиани Кагуриди, фан магистри, директор ўринбосари, музей тўпламлари бўлими мудири, Корфудаги Осиё санъати музейи, Греция (видео)

БИРИНЧИ КУН

2 СЕКЦИЯ

«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ
МЕРОСИ ЖАҲОН
ТЎПЛАМЛАРИДА»
ЛОЙИҲАСИНОШИРЛИК
ФАОЛИЯТИНИНГ
ЯНГИ ЙЎНАЛИШЛАРИ.
РЕСПУБЛИКА ТЎПЛАМЛАРИ

Модератор:

Шаҳло Абдуллаева, санъатшунослик фанлари номзоди, «Ўзбекистон маданий мероси» туркумидаги нашрларнинг республика йўналишлари мутасаддиси

- 14.00 – 14.15 **«Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг республика йўналишлари**
Шаҳло Абдуллаева, «Ўзбекистон маданий мероси» туркумидаги нашрларнинг республика йўналишлари мутасаддиси
- 14.15 – 14.30 **Алишер Навоий номидаги Миллий кутубхонанинг қўлёзма ва китоб мероси**
Ўмида Тешабоева, Алишер Навоий номидаги Миллий кутубхона директори, Ўзбекистон
- 14.30 – 14.45 **«Ичан қалъа» музей-қўриқхонасининг тарихи.**
Дилмурод Бобожонов, Хоразм Маъмун академияси катта илмий ходими, Ўзбекистон
- 14.45 – 15.00 **«Ичан қалъа» давлат музей-қўриқхонасининг тўпламларида сақланаётган ноёб ҳужжатлар**
Комилжон Худойберганов, тарих фанлари номзоди, «Ичан қалъа» давлат музей-қўриқхонасининг илмий котиби, Ўзбекистон
- 15.00 – 15.15 **«Ичан қалъа» давлат музей-қўриқхонасининг нумизматик тўплами**
Баҳром Саъдуллаев, «Ичан қалъа» давлат музей-қўриқхонасининг илмий ходими, Ўзбекистон

- 15.15 – 15.30 **Одилбек Ибрагимов**, «Ичан қалъа» давлат музей қўриқхонасининг «Хоразм амалий санъати» бўлими мудири, Ўзбекистон
- 15.30 – 15.45 **Қўқон давлат музей-қўриқхонасининг яратилиш тарихи Манзура Мансурова**, Қўқон давлат музей-қўриқхонаси директори, Ўзбекистон
- 15.45 – 16.00 **Қўқон давлат музей-қўриқхонасининг қўлёмалар тўплами. Абдулатиф Турдалиев**, филология фанлари номзоди, Қўқон давлат музей-қўриқхонаси Адабиёт музейи мудири
- 16.00 – 16.15 **Кофе-брейк**
- 16.15 – 16.30 **Бухоро давлат музей-қўриқхонаси фондларида сақланаётган Амир тўплами Жамшид Халилов**, Бухоро давлат музей-қўриқхонаси директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари
- 16.30 – 16.45 **Бухоро давлат музей-қўриқхонасининг каштадўзлик тўплами Қорёғди Жумаев**, ўқитувчи, Бухоро давлат университети, Ўзбекистон

БИРИНЧИ КУН

3 СЕКЦИЯ

МАРКАЗИЙ ОСИЁ
МЕЪМОРЧИЛИГИ
ТАРИХИНИНГ ДОЛЗАРБ
МАСАЛАЛАРИ

Модератор:

Мавлуда Юсупова, меъморчилик фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Санъатишунослик институти Меъморчилик бўлими мудури

- 14.00 – 14.15 **Ўзбекистоннинг меъморий эпитафикаси маданий мероснинг бир қисми сифатида: тарихнинг унутилган саҳифалари.**
Бахтиёр Бобожонов, тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқишунослик институтининг етакчи илмий ходими
- 14.15 – 14.30 **Ҳиндистонда жойлашган Бобурийлар ёдгорликларидаги битиклар ҳинд-ўзбек маданий алоқаларининг ифодаси сифатида.**
Сайёд Али Акбар Шох, эпитафика бўйича мутахассис, Ҳиндистон.
- 14.30 – 14.45 **Бобурийлар меъморчилигининг Ҳиндистон тарихидаги ўрни.**
Проф. Чандер Шекхар, Ўзбекистондаги Ҳиндистон маданият маркази директори
- 14.45 – 15.00 **Жиззах ва Сирдарёнинг меъморий эпитафикаси.**
Сундор Қорабоев, Жиззах вилояти маданий мерос бўлими мудури, Ўзбекистон
- 15.00 – 15.15 **Қорақалпоғистон Республикасининг эпитафик ёдгорликлари.**
Максед Карлибаев, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими Тарих, археология ва этнография институти директори ўринбосари

- 15.15 – 15.30 **Ўзбекистоннинг ноёб хаттотлик мероси.**
Абдулғофур Раззоқ Бухорий, хаттот, Ўзбекистон
- 15.30 – 15.45 **Кофе-брейк**
- 15.45 – 16.00 **«Ўзбекистон меъморий ёдгорликлари каталоги» лойиҳаси.**
Мавлуда Юсупова, меъморчилик фанлари доктори, профессор, ЎзР
ФА Санъатшунослик институти, Ўзбекистон
- 16.00 – 16.15 **«Ўзбекистон маҳаллалари» лойиҳаси. Бухоро яҳудийлари
меъморчилигида Туркистон даври (XIX аср охири – XX аср
бошлари).**
Зоя Аршавская, меъморчилик тарихи бўйича мутахассис,
Қуддус университети, Яҳудий санъати маркази, Исроил
- 16.15 – 16.30 **Самарқанднинг «Шарқ» – «Мисрахи» – «Восток» яҳудий
мавзесини сайёҳлик зонаси сифатида сақлаб қолиш масаласи**
Рафаэль Некталов, Ицхак Мавашев номидаги жамғарманинг
ижрочи директори. «Shashmaqam Forever» халқаро фестивали
президенти.
- 16.30 – 16.45 **Ўрта асрларда Ўрта Осиёнинг меъморий декорацияси
эволюцияси** Давлат Эрмидажи тўпламидаги материаллар
асосида.
Андрей Омельченко, Давлат Эрмидажининг Шарқ бўлими Ўрта
Осиё, Кавказ ва Қрим сектори катта илмий ходими.

- 16.45 – 17.00 **Самарқанддаги Регистон майдонининг меъморий безакларини
Исфаҳондаги Нақши Жаҳон майдони билан таққослаш,**
Махназ Шайестефар, Тарбият Модарес университети Санъат
факультети Ислом санъати кафедраси доценти; **Эрфан Хазаи**, санъат
магистри, Ислом санъатини ўрганиш институтининг ривожланиш ва
дизайн масалалари бўйича директори, Техрон, Эрон
- 17.00 – 17.15 **Ўрта Осиёнинг ўрта асрга оид миноралари
(1000–1300 йиллар).**
Доктор Иоахим Герлихс, Ислом, Қадимги ва Насроний Шарқининг
тасвирий архиви ва тадқиқот платформаси, Темурийлар санъати ва
меъморчилиги бўйича мутахассис (Германия)
- 17.15 – 17.30 **Ўрта асрлар Ислом санъатидаги арабеска манбаси.**
Муҳаммад Хазаи, Тарбият Модарес университети санъат факультети
Ислом санъати кафедраси профессори,
Техрон, Эрон

БИРИНЧИ КУН

4 СЕКЦИЯ

МАДАНИЙ МЕРОСНИ
САҚЛАШ ВА
ОММАЛАШТИРИШНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ЖАҲОН
ТАЖРИБАСИ

Модератор:

Тигран Мкртчян, санъатшунослик фанлари доктори, И.Савицкий номидаги
Қорақалпоғистон Республикаси Давлат санъат музейи директори

- 14.00 – 14.15 **Ўзбекистон маданий меросини тадқиқ қилиш, реставрация қилиш ва оммалаштиришда уч ўлчовли ахборот усуллари - Польша-Ўзбекистон ҳамкорлиги мисолида.**
Марек Милош, Люблин технология университети, компьютер илмлари факультети, бўлим мудири, Польша
- 14.15 – 14.30 **Ўзбек маданий меросини ўрганишда тарихий хариталарнинг аҳамияти.**
Дарюш Акбарзаде, Маданий мерос ва туризм илмий-тадқиқот институтининг Эроншунослик бўйича профессори, Эрон.
- 14.30 – 14.45 **Албания ва Ўзбекистонда маданий меросни сақлаш, Замонавий муаммолар.**
Эрмал Бега, фан магистри, Албания шарқшунослик маркази ижрочи директори, Акфос, Албания.
- 14.45 – 15.00 **Исроил ва Ўзбекистон ўртасидаги мулоқот Ўзбекистоннинг замонавий маданий меросини оммалаштиришнинг самарали усули сифатида.**
Владимир Месамед, профессор, Қуддус университети Осиё ва Африка институти доктори, Исроил

- 15.00 – 15.15 **Марказий Осиё: маданиятларнинг узлуксизлиги ва ўзаро таъсири.**
Меруерт Абусейтова, Қозоғистон Республикаси Миллий фанлар академияси мухбир аъзоси, профессор, тарих фанлари доктори, Р.Б. Сулейменов номидаги Шарқшунослик институти Тарихий материалларни ўрганиш бўйича республика ахборот маркази директори, Қозоғистон.
- 15.15 – 15.30 **Буюк ипак йўли ва Сулайман Тоо. Қадимий даврнинг маданий мероси: янги назар**
Байболот Абытов, тарих фанлари доктори, профессор, Қирғизистон.
- 15.30 – 15.45 **Рақамли технологиялар ёрдамида маданий меросни сақлаш ва оммалаштириш. Тадқиқотчилар билан инновацион мулоқот.**
Ясмин Ғағиҳи, Яқин ва Ўрта Шарқ қўлёзмалари ва босма тўпламлари бўлими бошлиғи, Кембриж университети кутубхонаси
- 15.45 – 16.00 **Кофе-брейк**
- 16.00 – 16.15 **Ўзбекистон маданий мероси коллекционерлар нигоҳи билан.**
Жаннат Исмоилова, тарих фанлари доктори, Ўзбекистон тарихи давлат музейи директори
- 16.15 – 16.30 **Бангладеш маданий мероси**
Ҳондокер Мостафизур Раҳмон, Бангладеш Халқ Республикаси ҳукумати Маданият вазирлиги, Бангладеш миллий музейи (BNM) бош директори
- 16.30 – 16.45 **Марказий Осиё мамлакатларининг маданий макони ҳақидаги ғояларни шакллантиришда ва сиёсий, иқтисодий ва туристик жозибадорлигини таъминлашда Марказий Осиё ҳақидаги блогларнинг ўрни.**
Годунова Лидия, Ижтимоий фанлар ва оммавий коммуникациялар факультети сиёсатшунослик кафедраси ассистенти, Москва, Россия.
- 16.45 – 17.00 **Россия реставрациясининг миллий мактаби ва унинг ҳозирги босқичдаги хусусиятлари.**
Татьяна Вятчанина, санъатшунослик фанлари номзоди, Россия Федерацияси Маданият вазирлиги ҳузуридаги Марказий илмий ва реставрацион лойиҳа устахоналарининг илмий-нашриёт ишлари бўйича директорининг маслаҳатчиси, Россия.
- 17.00 – 17.15 **Тарихий-маданий меросни сақлаш ва капитализация қилиш ишида оддий услуб. Моддий ва номоддий миллий мерос синтези.**
Ирина Ирбитская, шаҳар ва фазовий ривожланиш соҳаси бўйича халқаро эксперт (онлайн)

ИККИНЧИ КУН

1 СЕКЦИЯ

«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЙ МЕРОСИ
ЖАҲОН ТўПЛАМЛАРИДА»
ЛОЙИҲАСИНОШИРЛИК
ҲАОЛИЯТИНИНГ ЯНГИ
ЙўНАЛИШЛАРИ.
ҲОРИЖИЙ ВА РЕСПУБЛИКА
ТўПЛАМЛАРИ

Модератор:

Эльмира Гюль, санъатшунослик фанлари доктори, профессор. «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасининг илмий мувофиқлаштирувчиси

- 10.00 – 10.15 **Россия этнография музейи «Ўзбекистон маданий мероси дунё тўпламларида» лойиҳасида: дастлабки натижалар.**
Татьяна Емельяненко, тарих фанлари доктори, Россия этнография музейи етакчи илмий ходими (Россия)
- 10.15 – 10.30 **Дин тарихи давлат музейи тўпламидаги графикада Ўзбекистон (янги топилмалар).**
Екатерина Терюкова, фалсафа фанлари номзоди, доцент, Дин тарихи давлат музейи директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, Санкт-Петербург.
- 10.30 – 10.45 **Ибн Синонинг Хоразмдаги фаолияти ва Маъмунийлар пойтахтидаги интеллектуал муҳит.**
Мустафа Демирчи, Салжук университети профессори, Туркия
- 10.45 – 11.00 **Абу Али ибн Сино асарлари Истанбул кутубхоналарида.**
Феррух Узпилавчи, Мармара университети профессори, Туркия

- 11.00 – 11.15 **Абу Али ибн Сино асарларининг қўлёзмалари Туркия кутубхоналарида**
Фахриддин Ибрагимов, ЎзР ФА Шарқшунослик институти, Ўзбекистон
- 11.15 – 11.30 **Туркистон генерал-губернаторлигининг фотосуратлари, ижтимоий тармоқлар ва очик архивлар: минтақанинг фотографик меросини сақлаш стратегияси ҳақидаги фикрлар.**
Светлана Горшенина, профессор-тадқиқотчи, EUR'ORBEM (CNRS / Sorbonne Université) ва Maison de l'histoire Женева университети.
- 11.30 – 11.45 **Фотосуратларда акс эттирилган тарих.**
Шахноза Каримбаева, «Бонум Фактум» галереяси директори , Ўзбекистон
- 11.45 – 12.00 **Кофе-брейк**
- 12.00 – 12.15 **Термиз музейи дурдоналари.**
Зебунисо Алимардонова, Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигининг Сурхондарё вилояти бошқармаси

- 12.15 – 12.30 **Масжид ва мадраса: кеча ва бугун.**
Муаттар Носирова, Қўқон давлат музей-қўриқхонаси Амалий санъат филиали мудири, Ўзбекистон
- 12.30 – 12.45 **Бухоро Регистони ва унинг тарихий ёдгорликлари.**
Ўқтамали Равшанов, Бухоро давлат музей-қўриқхонаси Тарих бўлими мудири, Ўзбекистон
- 12.45 – 13.00 **Шарқ аэрографик қўлёзмаларини ўрганиш илмий маркази**
Шерали Жўраев, Бухоро давлат музей-қўриқхонаси Тарих ва этнография бўлими мудири, Ўзбекистон

ИККИНЧИ КҮН

2 СЕКЦИЯ

АЛИШЕР НАВОИЙ МЕРОСИ.
БУЮК МУТАФАККИР МЕРОСИГА
ЯНГИЧА ҚАРАШ

Модератор:

Олимжон Давлатов, Алишер Навоий Халқаро фонди раҳбари, Ўзбекистон

- 10.00 – 10.15 **Ленинград қамали даврида Алишер Навоийнинг 500 йиллиги юбилейининг нишонланиши.**
Ирина Попова, Россия фанлар академияси Шарқ қўлёзмалари институти директори.
- 10.15 – 10.30 **Алишер Навоий ва Ҳиндистондаги Бобурийлар. Дунёга машҳур шоирни ўрганиш учун янги қўлёзма манбалари.**
Марк Тутан, доимий тадқиқотчи, Франция илмий тадқиқотлар миллий маркази (CNRS), Франция
- 10.30 – 10.45 **Алишер Навоийга бағишланган халқаро анжуман лойиҳаси: Жаҳонга машҳур Темурийлар арбоби ҳақидаги янги қарашлар**
Александр Папас, тадқиқот директори, Франция илмий тадқиқотлар миллий маркази (CNRS).
Марк Тутан, доимий тадқиқотчи, Франция илмий тадқиқотлар миллий маркази (CNRS), Франция
- 10.45 – 11.00 **Алишер Навоий шеъриятида ислом маърифати.**
Олимжон Давлатов, Алишер Навоий Халқаро фонди раҳбари, Ўзбекистон

- 11.00 – 11.15 **Алишер Навоий асарларининг Канадада ўрганилиши.**
Гуландом Йўлдошева, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти докторанти
- 11.15 – 11.30 **Алишер Навоий ижодига ғарб мамлакатлари томонидан берилган баҳо (XIX–XXI асрлар).**
Афтондил Эркинов, филология фанлари доктори, Ўзбекистонга оид хориждаги маданий бойликларни тадқиқ этиш маркази.
- 11.30 – 11.45 **Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқшунослик институти фондида сақланаётган Алишер Навоийнинг «Терма Девони» қўлёзмасининг таркиби тўғрисида.**
Ойсара Мадалиева, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти кичик илмий ходими.
- 11.45 – 12.00 Кофе-брейк
- 12.00 – 12.15 **Раҳим Қулихон даврининг тарихий хроникалари**
Хилола Назирова, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти кичик илмий ходими.
- 12.15 – 12.30 **Алишер Навоий ижодининг янги қирралари**
Дилнавоз Юсупова, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти кичик илмий ходими.

ИККИНЧИ КУН

3 СЕКЦИЯ

ЎЗБЕКИСТОН ҚЎЛЁЗМА
ЁДГОРЛИКЛАРИ:
АСРАР ҚАЪРИДАГИ НУР

Модератор:

Доктор **Феруза Мелвилл**, Пембрук форсиунослик маркази тадқиқот масалалари бўйича директори, Буюк Британия

Санжар Ғуломов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқиунослик институтининг Тарихий хужжатларни тадқиқ ва нашр қилиш бўлими бошлиғи, Ўзбекистон

- 10.00 – 10.15 **Кембриж университети кутубхонаси тўпламида сақланаётган Мовароуннахр тарихий қўлёзмалари**
Чарльз Мелвилл, Британия Фанлар академияси форсиунослик институти президенти, Буюк Британия.
- 10.15 – 10.30 **Ўзбек маданий меросини ўрганиш ва оммалаштиришда факсимилеларнинг ўрни.**
Шарлотта Крамер, Mueller&Schindler нашриётининг директори, Австрия
- 10.30 – 10.45 **Чиғатой улусининг қўлёзма мероси Британия кутубхонасида**
Эмек Узенмез, Истанбул университети ректори, Тил маркази, Тўпқопи филиали.
- 10.45 – 11.00 **Абу Али ибн Синонинг фалсафий асарларидаги сезги ва муқаддас идрок.**
Мустафо Озбакир, Сулаймония кутубхонаси, Туркия
- 11.00 – 11.15 **Сулаймония қўлёзмалар кутубхонаси.**
Хусайн Кутан, Туркия қўлёзмалар институти қўлёзмалар ва нодир китоблар бўлими бошлиғи, Сулаймония қўлёзмалар кутубхонаси бошқармаси, Туркия

- 11.15 – 11.30 **Кембриж университети тўпламида сақланаётган Ҳилолий Девонининг энг қадимги қўлёзмаси.**
Доктор Феруза Мелвилл, Пембрук форсшунослик маркази тадқиқот масалалари бўйича директори, Буюк Британия.
- 11.30 – 11.45 **«Далаил аль-Хайрат Хоканди»: Қўқондан келтирилган ноёб қўлёзма.**
Александр Папас, тадқиқот масалалари бўйича директор, Франция илмий тадқиқот маркази (CNRS), Франция.
- 11.45 – 12.00 **Кофе-брейк**
- 12.00 – 12.15 **«Хива Шоҳномаси» матни (Беруний институти, 1811 йил) ва XVI асрда Хива ва Бухоро ўртасидаги Шайбонийлараро сиёсий муносабатлар таҳлили.**
Джейми К. Комсток-Скипп, докторант, Лейден университети PhD, Нидерландия.
- 12.15 – 12.30 **Хива хонлигининг қўлёзма маданияти**
Др. Паоло Сартори, Эроншунослик институти катта илмий ходими, Вена. Мухаррир, JESHO, Австрия.
- 12.30 – 12.45 **Россия Фанлар академияси Уфа федерал тадқиқот маркази илмий архивида сақланаётган Усмон Мусҳафи тарихи ҳақидаги ҳужжат.**
Ахат Салихов, РФА Уфа федерал тадқиқот маркази Тарих, тил ва адабиёт институти етакчи илмий ходими, Уфа, Россия.

- 12.45 – 13.00 **Ипак йўли қўлёзмалари. Марказий Осиё миниатюра ва хаттотлик дурдоналари.**
Жованни Франческо Малафарина, «Alumina. Pagine miniate» журнали директори, Италия.
- 13.00 – 13.15 **Туркистон олимларининг Анатолия таълимига таъсири.**
Халит Эрен, Бошқарув кенгаши президенти, Румели амалий тадқиқотлар маркази, Истанбул университети, Туркия
- 13.15 – 13.30 **Абу Бакр ал-Хатибнинг «Тарихи Баҳод» асарида хоразмлик олимлар фаолиятига тегишли маълумотлар**
Мамадаминов Мухриддин Махмуд угли, Салжук университети докторанти, Туркия.
- 13.30 – 13.45 **Марказий Осиё қўлёзма меросида гуманистик йўналишнинг долзарб муаммолари.**
Ирина Османова, фалсафа фанлари доктори, доцент, «Шарқ динлари» бўлими катта илмий ходими, Дин тарихи давлат музейи, Санкт-Петербург.

ИККИНЧИ КУН

4 СЕКЦИЯ

МАДАНИЙ МЕРОСНИ
САҚЛАШ ВА
ОММАЛАШТИРИШ
ИШИДА ЗАМОНАВИЙ ДУНЁ
ТАЖРИБАСИ

Модератор:

Гульмира Шалабаева, филология фанлари доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, А. Кастеев номидаги Давлат санъат музейи директори, Қозоғистон Иқболжон Усмонов, Салжук университети докторанти, Ўзбекистон

10.00 – 10.15 **Этнографик тўпламлар жамият тараққиёти манбаси сифатида: «Ўзбекистон маданий мероси жаҳон тўпламларида» лойиҳасини амалга ошириш мисолида.**
Юлия Купина, тарих фанлари номзоди, директор, Россия этнография музейи, Санкт-Петербург, Россия

10.15 – 10.30 **Россияда амалга оширилган «Ҳамдўстлик мероси. Келажак учун анъаналар» дастурининг етти йиллик тажрибаси.**
Галина Андреева, Бутунроссия декоратив, амалий ва халқ санъати музейи директорининг бош маслаҳатчиси, Россия Давлат мукофоти лауреати, Халқаро музейлар кенгаши Россия қўмитаси президиуми аъзоси

10.30 – 10.45 **Озарбайжон миллий гиламлар музейининг Озарбайжон маданий меросини сақлаш ва оммалаштириш тажрибаси.**
Ширин Меликова, санъатшунослик бўйича фалсафа доктори, доцент, Озарбайжон миллий гиламлар музейи директори, ИКОМ Озарбайжон директори

- 10.45 – 11.00 **Берлин фонограмма-архиви тўпламидаги мусиқий валикларни тиклаш бўйича «Ўзбекистон мусиқий мероси» лойиҳасининг тақдироти.**
Доктор Томас Кунце, Конрад Аденауэр номидаги жамғарманинг Марказий Осиё бўйича минтақавий вакили.
- 11.00 – 11.15 **Анъаналар ва замонавийлик ўртасида: ўзбек санъати музей контекстида.**
Юка Кадои, Санъат тарихи институти катта илмий ходими, Вена
- 11.15 – 11.30 **Ўрта Осиё ва Ҳинд океани мамлакатлари ўртасидаги алоқаларнинг замонавий модели тарихий тажриба асосида.**
Меҳди Муртазавий, Археология фанлари илмий-тадқиқот маркази директори (ASRC), Археологик тадқиқотлар журналы бош муҳаррири (IJAS), Заҳедан, Эрон
- 11.30 – 11.45 **XIX аср рус интеллектуал маданиятида Марказий Осиё образи.**
Александр Баранов, маданиятшунослик фанлари номзоди, Ижтимоий бошқарув академияси доенти, Москва, таҳлим дастурлари факультети декани, Россия
- 11.45 – 12.00 **Кофе-брейк**

- 12.00 – 12.15 **Динлараро мулоқотни ўрнатиш бўйича Қозоғистон тажрибаси.**
Гульмира Шалабаева, Кастеев номидаги Давлат санъат музейи директори, Қозоғистон.
- 12.15 – 12.30 **Жаҳон цивилизациясининг йўқотилган ҳалқаси - Марказий Осиё: Марказий Осиё маданиятига замонавий дунё нигоҳи.**
Иқболжон Усмонов, Салжук университети докторанти, Ўзбекистон
- 12.30 – 12.45 **Қозоғистонда маданият соҳасидаги давлат сиёсатининг шаклланиши.**
Анара Альжанова, Қозоғистон Республикаси Миллий музейининг «Сакрал Қозоғистон» тадқиқот маркази кичик илмий ходими
- 12.45 – 13.00 **Қозон татарлари маданиятида Хўжа Насриддин образи (Татаристон Республикаси Миллий музейи тўпламидаги материаллар асосида).**
Людмила Аглиуллина, Татаристон Республикаси Миллий музейи илмий-услубий ишлар бўлими бошлиғи
- 13.00 – 13.15 **Сирка рецепти бўйича тақдимот**
Сергей Лаптев, тарих фанлари номзоди, Миҳо музейининг махсус тадқиқотчиси (Шигараки, Япония), Амалий шарқшунослик институтининг ижтимоий ва сиёсий фанлар кафедраси ўқитувчиси (Россия) (видео)

ИККИНЧИ КУН

5 СЕКЦИЯ

МАРКАЗИЙ ОСИЁНИНГ
МАДАНИЙ МЕРОСИ ХАЛҚЛАР
БИРЛИГИНИНГ ОМИЛИ
СИФАТИДА

Модераторлар:

Афтондил Эркинов, Ўзбекистонга оид хориждаги маданий бойликларни тадқиқ этиш маркази етакчи илмий ходими, филология фанлари доктори

Шовкат Жамалов, МОХИ бош илмий ходими

9.30 – 10.00 **Тадбир иштирокчиларини рўйхатга олиш**

10.00 – 10.05 **Васила Файзиева**, Ўзбекистон давлат санъат музейи директори
10.05 – 10.10 **Зухра Рахимова**, Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомлик

ва дизайн музейшунослик кафедраси профессори

10.10 – 10.15 **Бахром Насимов**, Бухоро давлат музейи директори
Виолетта Цилицкая, ЎзР ФА Санъатшунослик институти катта

илмий ходими

10.15 – 10.20 **Манзурахон Мансурова**, Қўқон давлат музейи директори

МОХИ фаолияти тўғрисида тақдимот

10.20 – 10.30 **Бахтиёр Мустафаев**, МОХИ директор ўринбосари

10.30 – 10.40 **Байбулат Абитов**, Ўш давлат юридик институти проректори
(Қирғизистон)

10.40 – 10.50 **Насрулло Убайдуллаев**, А. Дониш номидаги Тарих, археология ва
этнография институти директори (Тожикистон)

10.50 – 11.00 **Жаннат Исмоилова**, ЎзФА Ўзбекистон тарихи давлат музейи
директори (Ўзбекистон)

11.00 – 11.10 **Анара Альжанова**, Қозоғистон Республикаси Миллий музейининг
«Сакрал Қозоғистон» тадқиқот маркази илмий ходими

Халқаро конгресснинг ёпилиши, ташкилий масалаларни муҳокама қилиш. 2021–2025 йилларга мўлжалланган йўл харитаси ижросини кўриб чиқиш.

Бутунжаҳон жамияти аъзоларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Миромонович Мирзиёевга анъанавий мурожаатини қабул қилиш.

13.00 – 14.00	Тушлик
14.30 – 15.30	V Халқаро Конгресс иштирокчиларининг қўшимча рейслар билан Тошкентдан Урганчга учиб кетиши
16.00	Урганчга келиш, меҳмонхонада жойлашиш
17.20 – 18.00	«Ичан қалъа» мажмуасида «Хива – турк маданияти пойтахти» концерт дастури
19.00 – 20.30	Кечки овқат
21:00 – 22:00	Ҳордиқ

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДУНЁ ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАРИ ЧОРАҲАСИДА» ХАЛҚАРО ФОРУМИ ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН

11:00	Анжуман иштирокчиларининг қўшимча рейслар билан Тошкентдан Урганчга учиб кетиши
12:20	Иштирокчиларнинг Урганчга келиши
13:00-14:00	Иштирокчиларни Урганчдан Хивага олиб бориш
14.00-15.30	Тушлик
15.30-17.00	Қисқа ҳордиқ
17:00-18:30	«Ичан қалъа» ва Хиванинг диққатга сазовор жойлари бўйлаб саёҳатлар, театрлаштирилган томошалар.
19.00-20.30	«Ичан қалъа» мажмуасида «Хива – турк дунёси маданияти пойтахти» концерт дастури
21:00-22:00	Кечки овқат
22:00	Ҳордиқ

14 сентябрь, 2021

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ТАШАББУСИ БИЛАН

**"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi**

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДУНЁ
ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАРИ
ЧОРРАҲАСИДА»

ХАЛҚАРО МАДАНИЯТ ФОРУМИ

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

15 СЕНТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЖАҲОН
ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАРИНИНГ
ЧОРРАҲАСИДА» ХАЛҚАРО
ФОРУМИНИНГ БАРЧА
ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН

09.00 – 10.00 **Форум иштирокчиларини «Фаровон» меҳмонхонасида, ёшлар залида, рўйхатдан ўтказиш, фаеда Ўзбекистон фолклер ансамбиллари ва мақомчиларидан бирининг чиқиши**

10.00 – 11.00 **Форумнинг расмий очилиш маросими**

(Ишчи тиллар: ўзбек, рус ва инглиз.

Синхрон таржима: ўзбек, рус ва инглиз тилларида)

Ўтказилиш жойи: «Фаровон» меҳмонхонаси қабуллар зали

Ўзбекистон Ҳукумати Раҳбарияти кириш нутқи (аниқланмоқда)

ЮНЕСКО бош директорининг ижтимоий ва гуманитар фанлар бўйича ёрдамчиси Габриела Рамоснинг нутқи

ИСЕСКО Бош директори Салем Бин Муҳаммад Ал-Маликнинг табрик сўзи (видеомурожаат)

ИККРОМ бош директори Веббер Ндоронинг табрик сўзи

Туркий кенгаш Бош котиби

Багдад Қултаевич Амреевнинг табрик сўзи

ШХТ Бош котиби

Владимир Имамович Норонинг табрик сўзи

(видеомурожаат)

ЮНВТО Бош котиби Зураб Пололикашвилининг табрик сўзи (аниқлаштирилмоқда)

Ўзбекистондаги Ислом цивилизация маркази директори, Жамаот ва диний ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси **Шоазим Шоисломович Миноваровнинг** табрик сўзи (видеомурожаат)

11.00 – 11.15 **Конференциянинг навбатдаги йиғилиши**

(Ишчи тиллар: ўзбек, рус ва инглиз.

Синхрон таржима: ўзбек, рус ва инглиз тилларида)

Ўтказилиш жойи: «Фаровон» меҳмонхонасининг қабуллар зали

Модератор: (аниқлаштирилмоқда)

11.15 – 11.30 **Шаҳид Таслим, Жамаи Миллиа Исламия Университетининг ўзбек тили ва адабиёти Профессори, Нью-Деҳли (Ҳиндистон)**

Ҳиндистон ва Марказий Осиё ўртасидаги меъморий алоқалар тарихига назар

Мурат Садирбекович Жуматаев, Қирғизистон Миллий фанлар академияси президенти (Қирғизистон)

Марказий Осиё – ўрта асрларда маданият ва фан маркази: замонавий даврда анъаналарнинг тикланиши

- 11.30 – 11.45 **Антонио Ролдан-Понс**, Дрезден амалий фанлар университети, туризм ва тадбирларни ташкиллаштириш факультети раҳбари, профессор (Германия)
Марказий Осиёда саёҳат ва туризм соҳасидаги рақобатбардошлик: бизнес туризм бозорини тиклаш стратегияси
Д-р **Майкл Илиакис**, Марказий Осиё юнон-аҳамонийлар алоқалари ва тармоқланиши бўйича мутахассис (Греция)
- 11.45 – 12.00 **Марказий Осиёнинг қадимий мероси: маданий таъсир ва мерос бошқаруви**
- 12.00 – 12.10 **Ерик Уйбрехтс**, меъмор, шаҳарсозлик ва минтақавий лойиҳалар бўйича мутахассис (Франция)
Марказий Осиёда жаҳон мероси шаҳарларини режалаштириш (Ўзбекистон мисолида)
- 12.10 – 12.20 **Камола Акилова**, санъатшунослик фанлари доктори, Ўзбекистон тасвирий санъати галереяси директори, К. Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти профессори (Ўзбекистон)
Марказий Осиёда тасвирий маданият: турфахиллик бирлиги
- 13.00 – 14.00 **ТУШЛИК**
Ўтказилиш жойи: «Фаровон» меҳмонхонасининг қабуллар зали

1 СЕССИЯ.

«ТИЖОРИЙ, ИЛМИЙ
ВА МАДАНИЙ
АЛМАШИНУВЛАРНИНГ
МАРКАЗИЙ ОСИЁ МЕРОСИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШГА
ҚЎШГАН ҲИССАСИ»

Модераторы:

Александр Всеволодович Седов, Шарқ Давлат музейи бош директори (Россия);
Чарльз Мэлвилл, Форс тадқиқотлари Британия институти Президенти (Буюк Британия);
Кетлин Гёбель, «Cultur-Cooperation Internationale.V.» ташилотининг директори (Германия) (аниқланмоқда)

- 14.00 – 14.10 **Модераторларнинг кириш нутқи**
- 14.10 – 14.20 **Алидост Эртугрул**, *Ислом тарихи, санъати ва маданияти илмий тадқиқот маркази меъморчилик мероси бўлими раҳбари - IRCICA (Туркия)*
Ўзбекистон ва Марказий Осиёда маданий мерос феноменини сақлаб қолишга қўшилган ҳисса
- 14.20 – 14.30 **Эльза Рико**, маданий мерос объектларни консервациялаш бўйича архитектор, тарихий биноларни қайта таъмирлаш бўйича мутахассис (Франция)
Бруно Масс, тарихий биноларни мустаҳкамлаш бўйича ихтисослашган муҳандис-конструктор (Франция)
XXI асрда Марказий Осиёда маданий мерос ёдгорликларини тиклаш ва иқлим ўзгариши оқибатлари муаммоси
- 14.30 – 14.40 **Александр Всеволодович Седов**, Шарқ Давлат музейи бош директори (Россия)
Шарқ давлат музейининг Марказий Осиёдаги археологик тадқиқотлари

15 сентябрь, 2021

14.40 – 14.50 **Ольга Петровна Кобзева**, Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий Университети профессори, тарих фанлари доктори (Ўзбекистон)
Буюк ипак йўли мультикультурализм феномени ва Марказий Осиёдаги замонавий фаровонлик асоси сифатида

14.50 – 15.00 **Сунита Дживеди**, ёзувчи-сайёҳ, «India-Central Asia Foundation» тадқиқот марказининг илмий ходими (Ҳиндистон)
Марказий Осиёнинг Ҳиндистон билан алоқалари

15.00 – 15.10 **Чарльз Мэлвилл**, Форс тадқиқотлари Британия институти Президенти (Буюк Британия)
Кембридж университетида сақланаётган Марказий Осиё тарихий қўлёзмалари

15.10 – 15.20 **Ипек Текдемир**, Европа Парламентининг «Европа Иттифоқи-Ўзбекистон» дўстлик гуруҳи Бош котиби
Буюк Ипак йўли бўйлаб ўзбек меросини барқарор ривожлантириш: Шарқий Европадан нигоҳ

15.20 – 15.40 КОФЕ-БРЕЙК

15.40 – 15.50 Д-р **Сэйнт Джон Симпсон**, Британия музейи Яқин Шарқ бўлими катта куратори (Буюк Британия)
Марказий Осиё сирли кошнлари ва Британия музейининг Ўзбекистон маданий меросини ҳимоя қилиш бўйича сўнги ташаббуслари (онлайн)

15.50 – 16.00 **Елена Георгиевна Царёва**, Россия Фанлар академияси Санкт-Петербург шаҳри Буюк Пётр номидаги Антропология ва этнография музейи етакчи илмий ходими (Кунсткамера) (Россия)
Қадимий Барак-там-1 қалъасидаги тугунли гиламнинг бўлаклари ва Евроосиё аҳолисининг гилам тўқиш маданиятида симметрик тугунлар тизимини шакллантириш муаммолари

16.00 – 16.10 **Тугба Йилмаз**, меъмор, Гурсой Груп Ресторасён (Туркия)
Кошнлар маданий мероснинг меъморий элементи сифатида

16.10 – 16.20 **Дивай Гупта**, INTACH – Ҳиндистон миллий санъат ва маданий мерос жамғармаси Раиси (Ҳиндистон)
Архитектура ва шаҳарсозликдаги маданиятлараро таъсир, Ҳиндистон ва Марказий Осиё ўртасидаги умумий мерос

- 16.20 – 16.30 **Хосе Мария Чикильо Барбер**, ЮНЕСКОнинг «Ипак йўли» дастури координаторлари халқаро тармоғи раиси
ЮНЕСКО Ипак йўли дастурининг асосий тамойиллари, халқаро стратегик йўналишлари ва тармоқлари: мулоқот, хилма-хиллик ва ривожланиш
- 16.30 – 16.40 **Онур Шимшек**, доктор, директор: FSMVÜ жамғармалари маданий бойликларини сақлаш илмий маркази (Туркия)
Меъморчилик маданиятлараро ривожланишнинг кўп тармоқли бўғими сифатида
- 16.40 – 16.50 **Кристина Яманди**, маданий мерос бўйича маслахатчи, меросни сақлаш бўйича архитектор
Самарқанд мисолида мерос ва маданий турфа-хиллик
- 16.50 – 17.00 **Лэйла Хусейнова**, Озарбайжонда хизмат кўрсатган меъмор.
"Азерберпа" (Озарбайжон)
XIV-XV асрга оид Озарбайжон Қорабоғ ҳудуди мақбаралари ва Ўрта Осиё мақбараларининг қиёсий таҳлили

- 17.00 – 17.10 **Кетлин Гёбель**, «Cultur-Cooperation Internationale.V.» ташкилотининг директори (Германия)
Хилма-хилликдаги бирлик: бизнинг давримиздаги анъаналар
- 17.10 – 17.20 **Бушра Набас**, Бутунжаҳон мероси бўлими қадимий ёдгорликлар департаменти бошлиғи (Иордания)
Марказий Осиё ва Иордания ўртасидаги маданий ва савдо алоқалари
- 17.20 – 17.30 **Леонид Владимирович Вискочков**, Россия Фанлар Академияси Санкт-Петербург Тарих институти доценти, тарих фанлари доктори (Россия)
XVIII-XIX асрда Павел I нинг пул кредит сиёсати шароитида Россиянинг Хива ва Бухоро билан савдо алоқалари (Россия Давлат Тарих Архиви ҳужжатлари асосида) (онлайн)
- 17.30 – 18.00 ТАНАФФУС
- 18.00 – 18.30 **Форум натижалари бўйича гуруҳ муҳокамалари “Марказий Осиё дунё цивилизациялари чорраҳасида” Халқаро форуми бўйича резолюция қабул қилиниши**

2 СЕССИЯ.

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ
МАДАНИЙ ВА ИЛМИЙ
МЕРОСИНИНГ ЗАМОНАВИЙ
ФАНЛАР / ИЖТИМОИЙ
ВА ГУМАНИТАР ФАНЛАР
РИВОЖИГА ҚЎШГАН
ҲИССАСИ»

Модераторы:

Модераторлар: **Мурат Садирбекович Жуматаев**, Қирғизистон Миллий фанлар академияси директори (Қирғизистон);

Анна Цеслевская, дин ва маданият фанлари доктори, Ягелон университети тадқиқотчиси (Польша);

Халед Шақор Алами, шарқшунос олим, Франция Миллий кутубхонаси шарқ қўлёзмалари бўлими мутахассиси (Франция) (аниқланмоқда)

14.00 – 14.10 **Модераторларнинг кириш нутқи**

14.10 – 14.20 **Жил Стайн**, Фанлар номзоди, Маданий мерос бўйича проректор катта маслаҳатчиси, Яқин Шарқ археологияси профессори, **Фабио Коломбо**, катта консерватор, Чикаго университети Шарқшунослик институти, Афғонистон миллий музейи билан ҳамкорлик лойиҳаси (АҚШ)
Марказий Осие республикаларининг умумий маданий мероси: табиатни муҳофаза қилиш, салоҳиятни ошириш ва иқтисодий ривожланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш учун янги ташаббуслар

14.20 – 14.30 **Сергей Лаптев**, тарих фанлари номзоди, Миҳо музейининг махсус тадқиқотчиси (Шигараки, Япония), Амалий шарқшунослик институтининг ижтимоий ва сиёсий фанлар кафедраси ўқитувчиси (Россия)
Сирка рецепти бўйича тақдимот

14.30 – 14.40 **Хишам Мортада**, Қирол Абдул Азиз университети архитектура ва режаланштириши факультети, архитектура кафедраси профессори
Марказий Осиёда мусулмон архитектураси рамзлари

14.40 – 14.50 **Д-р Ричард МакКлэри**, Йорк университети санъат тарихи факультети илмий кенгаши раиси, Ислом санъати ва архитектураси ўқитувчиси (Буюк Британия)
Марказий Осиёда ўрта аср обидалари: Қорахонийлар меъморчилиги ва Темурийлар услубининг келиб чиқиши

14.50 – 15.00 **Ахмад Тарабик**, “Қоҳира” стратегик тадқиқотлар маркази Марказий Осиё тадқиқотлар бўлими бошлиғи (Миср)
Цивилизация ва маданий мерос, унинг Марказий Осиё мамлакатлари ўртасидаги иқтисодий ва илмий алоқаларнинг ривожланишига таъсири

15.00 – 15.10 **Хамид Наирабади**, Эрон Ислом Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси
Эрон ва Марказий Осиёнинг тарихий ва маданий биродарлиги

15.10 – 15.20 **Сонг-Йонг Пак**, PhD, ICHCAP Бош директори ёрдамчиси (Корея Республикаси)
Буюк Ипак йўли меросини асраб-авайлаш ва тарғиб қилиш устида ишлаш (онлайн)

15.20 – 14.40 КОФЕ-БРЕЙК

15.40 – 15.50 **Гулчеҳра Тулеметова**, доцент, фалсафа фанлари номзоди, Ислом цивилизацияси маркази илмий тадқиқотлар бўлими бошлиғи (Ўзбекистон)
Ўзбекистон Ислом цивилизацияси марказининг Марказий Осиё маданий меросини ўрганиш, сақлаш ва оммалаштиришга қўшган ҳиссаси

15.50 – 16.00 **Татьяна Викторовна Котюкова**, Россия Фанлар Академияси XIX–XX аср умумий тарих Институтининг Марказий Осиё тарихи бўлими мудири, тарих фанлари номзоди, доцент, катта илмий ходим (Россия)
XIX аср охири XX аср бошларида Бутунроссия ва Жаҳон кўргазмаларида Марказий Осиё маданий меросининг тақдимоги. (Онлайн)

16.00 – 16.10 **Нил Титман**, ScalaArts&HeritagePublishersLtd бизнесини ривожлантириши бўйича директори (Буюк Британия)
Марказий Осиё маданиятини чуқурроқ англаш: санъат ва мерос йўналиши бўйича халқаро нашриёт стратегиялари

16.10 – 16.20 **Анна Цеслевская**, Марказий Осиё мамлакатлари, жумаладан Ўзбекистон маданияти ва ижтимоий ҳаёти бўйича мутахассис (Польша)
Антонина Писарчик, Марказий Осиё бўйича совет тадқиқотчиси ва унинг постколониал нуқтаи назаридан архив жамланмалари

- 16.20 – 16.30 **Жозеф Хоффман**, “Ипак йўли” Халқаро туризм университети ўқув ишлари бўйича проректор
Марказий Осиё Буюк Ипак йўлида инсонийлик ва инсонпарварлик
- 16.30 – 16.40 **Алмаз Ульви Биннатова**, Озарбайжон Миллий Фанлар академияси Низомий Ганжавий номидаги адабиёт институти “Озарбайжон-Туркменистон-Ўзбекистон” адабий алоқалари бўлими мудури (Озарбайжон)
Алишер Навоийнинг илмий-филологик фаолияти умумий туркий адабиётнинг назарий асоси сифатида
- 16.40 – 16.50 **Татьяна Ивановна Дорошенко**, тарих фанлари номзоди, Ўзбекистон Миллий Университети доценти (Ўзбекистон)
Марказий Осиё мамлакатлари маданий меросини чет элда тарғиб қилиш: умумий туркий адабиётнинг назарий асослари
- 16.50 – 17.0 **Халед Шакор Алами**, Шарқшунос олим Франция Миллий Кутубхонаси Шарқ қўлёзмалари бўлими мутахассиси (Франция)
Темурийлар ва шайбонийлар давридаги Марказий Осиё қўлёзмалари
- 17.00 – 17.10 **Лаурель Виктория Грей**, Жорж Вашингтона номидаги Университет профессори (АҚШ)
Хоразм рақс анъаналари: тарих ва фалсафа
- 17.10 – 17.20 **Эйнулла Мадатли**, Озарбайжон Миллий фанлар академияси Фалсафа ва социология институти директори ўринбосари, тарих фанлари доктори (Озарбайжон)
Озарбайжоннинг Ипак йўли мамлакатлари билан савдо ва маданий алоқалари
- 17.20 – 17.30 **Нилгюн Олгун**, GursoyGrup маслаҳатчиси, архитектор (Туркия)
Анъанавий қурилиш материаллари ва қурилиш технологияларининг барқарорлиги учун устахоналар, лабораториялар ва технологияларнинг аҳамияти
- 17.30 – 17.40 ТАНАФФУС
- 18.00 – 18.30 **Форум натижалари бўйича гуруҳ муҳокамалари «Марказий Осиё дунё цивилизациялари чорраҳасида» Халқаро форуми якуни бўйича резолюция қабул қилиш.**

3 СЕССИЯ.

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ МАДАНИЙ
МЕРОСИ – МИНТАҚАДАГИ
МУЛОҚОТ ВА ҲАМКОРЛИК
УЧУН МУСТАҲКАМ АСОС»

Модераторы:

Фарда Асадов Ph.D. (тарих фанлари номзоди), Озарбайжон Миллий фанлар академияси З.М. Буниятов номидаги Шарқишунослик институти араб мамлакатлари бўлими мудури (Озарбайжон);

Виктор Николаевич Руденко, Россия Фанлар академияси Урал бўлими раиси ўринбосари, Россия Фанлар академияси Урал филиали Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бош илмий ходими, Россия Фанлар академияси академиги, юридик фанлар доктори, профессор. Екатеринбург (Россия)

Далия Чакар, Ўзбекистон-Нидерландия дўстлик жамғармаси раиси (Нидерландия)

14.00 – 14.10 **Модераторлик кириш нутқи**

14.10 – 14.20 **Динеш Патнаик**, Маданий алоқлар бўйича Ҳиндистон кенгаши бош директори;

Ашок Малик, Ҳиндистон Ҳукумати Ташиқи ишлар вазирлиги,
Сийёсат бўйича маслаҳатчи (Ҳиндистон)

Марказий Осиедаги маданий ва цивилизация алоқалар

14.20 – 14.30 **Саламзаде Эртегин Абдул Вагабогли**, санъатушунослик доктори,
Озарбайжон Миллий фанлар академияси Санъат ва архитектура
институти директори

**Марказий Осие цивилизациялар мулоқоти ва маданий
ўзликнинг муаммолари**

14.30 – 14.40 **Далия Чакар**, Ўзбекистон-Нидерландия дўстлик жамғармаси раиси
(Нидерландия)

Марказий Осиеда палов маданияти ва анъаналари

15 сентябрь, 2021

- 14.40 – 14.50 **Алия Оспанова**, “Ипак йўли” халқаро туризм ректори маслаҳатчиси
Ипак йўли ноёб тарихи, геомаданий ва шаҳарчилик мероси
- 14.50 – 15.00 **Йоханна Кузьмин-Караваева**, *Маданият, ташиқи алоқалар ва ривожланиш ишлари бўйича элчи, жаҳон дипломатия институти (Швеция)*
Марказий Осиёнинг маданий мероси – ҳудудий ҳамкорлик ва мулоқот учун мустаҳкам асос
- 15.00 – 15.10 **Фарда Асадов**, Ph.D. (тарих фанлари номзоди), *Озарбайжон Миллий фанлар академияси З.М. Буниятов номидаги Шарқишунослик институти араб мамлакатлари тарихи бўлими мудири (Озарбайжон)*
IX-X асрларда Ибн Ал Фақиҳ ал-Ҳамадонийнинг Ўрта Осиё турклари ҳақидаги маълумотларни талқин қилиш хусусиятлари ҳақида
- 15.10 – 15.20 **Салия Мамажанова** - *архитектура фанлари доктори, Академик М.С. Осимий номидаги Тожикистон техника университети архитектура ва дизайн кафедраси профессори (Тожикистон).*
Ҳисор водийси - Тожикистон ва Ўзбекистон умумий маданиятини боғловчи ришта
- 15.20 – 14.40 КОФЕ-БРЕЙК

- 15.40 – 15.50 **Аида Тинайбековна Балтабаева**, *фалсафа фанлари доктори, Б. Содиқов номидаги Қирғиз-ўзбек халқаро университети профессори*
Марказий Осиёда таълим интеграциясида университетларнинг ўрни: Қирғизистон ва Ўзбекистон
- 15.50 – 16.00 **Тунцянь Цзоу**, *Нанкин университети профессори, Хитой Ренмин университети пост-доктори, маданият ва туризм профессори, Пекин халқаро тадқиқотлар университети президенти ёрдамчиси, BISU Хитой маданият ва туризм академияси директори, “Ипак йўли” Халқаро туризм университети ректори маслаҳатчиси (Хитой)*
Миллий маданий боғ: Хитой маданий меросини ҳимоя қилиш ва туризмни ривожлантириш бўйича тизимли ечим
- 16.00 – 16.10 **Эвангелос Кириакидис**, *Heritage директори (Греция)*
Марказий Осиёда маҳаллий жамоаларни барқарор ривожлантириш манбаи сифатида меросни бошқариш салоҳиятини кучайтириш. Меросни бошқариш ташкилотининг иши (онлайн)

- 16.10 – 16.20 **Наргиза Икромовна Каримова**, Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетининг илмий ёрдамчиси. Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика институти тарих ўқитувчиси (Ўзбекистон).
Ўрта Осиёда зирворлар етиштириш ва савдоси тарихи
- 16.20 – 16.30 **Анна Юрьевна Кудрявцева**, тарих фанлари номзоди, Россия Фанлар Академияси Археология ва этнография музейи катта илмий ходими, Халқаро исломшунослик маркази илмий котиби (Россия)
Археология ва этнография музейининг Марказий Осиё экспедицияси материаллари 1931 йил
- 16.30 – 16.40 **Бегижан Махмудович Ахмедов**, Қирғизистон Республикаси Ёзувчилар миллий уюшмаси аъзоси (Қирғизистон)
Марказий Осиёнинг ноёб меросини ёритишда, минтақада тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда ижодкор зиёлиларнинг ўрни ҳақида
- 16.40 – 16.50 **Саад Абделгаффар**, “Янги водий” университети араб тили кафедраси мудири (Миср)
Трансоксиананинг инсоният цивилизациясини бойитишга қўшган ҳиссаси – Миср университетларининг Марказий Осиё мамлакатлари билан маданий алоқани кенгайтиришдаги инновацион тажрибаси (Халқаро конференция материаллари асосида)

- 16.50 – 17.00 **Рустам Саматович Мукимов**, архитектура фанлари доктори, профессор, Тожикистон Республикаси архитектура ва қурилиш академияси (Тожикистон)
IX-XII асрлар Ҳисор водийси шаҳарлари
- 17.00 – 17.10 **Виктор Николаевич Руденко**, Россия Фанлар академияси Урал бўлими раиси ўринбосари, Россия Фанлар академияси Урал филиали Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бош илмий ходими. Екатеринбург (Россия)
Марказий Осиёдаги интеграция жараёнлари: ҳуқуқий асослар, давлат ва ривожланиш истиқболлари
- 17.10 – 17.20 **Бакит Аманбаева**, Қирғизистон Республикаси Миллий фанлар академияси Тарих ва маданий мерос институти маданий меросни сақлаш бўлими мудири (Қирғизистон)
X-XI аср черковлари мажмуасининг археологик натижалари. (VIII объект) 2021 йил дала мавсумида Оқ-Бешим аҳоли пунктида
- 17.20 – 17.30 **Константин Константинович Павленок**, Россия Фанлар академияси Сибирь бўлими Археология ва этнография институти директори ўринбосари
Мингйиллик бошида Ўзбекистоннинг энг қадимий археологик ёдгорликларини ўрганиш: (онлайн)
- 17.30 – 18.00 ТАНАФФУС
- 18.00 – 18.30 **Форум натижалари бўйича гуруҳ муҳокамалари “Марказий Осиё жаҳон цивилизациялари чорраҳасида” Халқаро форум якуни бўйича резолюция қабул қилиш.**

4 СЕССИЯ.

«COVID-19 ПАНДЕМИЯСИ
МАРКАЗИЙ ОСИЁ БАҚАРОР
РИВОЖЛАНИШИГА
КЎРСАТУВЧИ ТАЪСИРИГА
ҚАРШИ КУРАШИШ УЧУН
ИЖТИМОЙ ВА ГУМАНИТАР
ФАНЛАР ОРҚАЛИ ҲАМКОРЛИК
ВА ТАЖРИБА АЛМАШИШ»

Модераторы:

Эрик Уйбрехтс, меъмор, шаҳарсозлик ва минтақавий лойиҳалар бўйича мутахассис (Франция);

Антонио Ролдан-Понс, профессор, Дрезден амалий фанлар университети туризм ва тадбирларни ташкиллаштириш факультети раҳбари (Германия);

Катерина Баламоти, Heritage, Халқаро дастурлар координатори (Греция)

14.00 – 14.10 **Модераторларнинг кириш нутқи**

14.10 – 14.20 **Майкл Тёрнер**, профессор, ЮНЕСКО Бутунжаҳон мерос маркази директорининг муваффақ ишлари вакили Бецалелнинг шаҳар дизайнини ўрганиш ва сақлаб қолиш бўйича ЮНЕСКО кафедраси, Санъат ва дизайн академияси, Иерусалим (Израиль)

Камайиб бораётган захираларни бошқариш учун мерос алмашинуви (онлайн)

14.20 – 14.30 **Барбара Дитрих**, «DiplomaticWorld» журналининг ижрочи директори, «Брюссель-Ўзбекистон» дўстлик гуруҳининг раиси (Бельгия)
Маданий дипломатия орқали тинчлик ва барқарорликка эришиш

14.30 – 14.40 **Камала Кумари**, Жавоҳарлал Неру Университети Марказий Осиё ва Россияни ўрганиш маркази доценти (Ҳиндистон)
Минтақадаги Covid-19 пандемияси муаммоларини бартараф этишда Ҳиндистон ва Ўзбекистон ҳамкорлигини кенгайтириш

15 сентябрь, 2021

- 14.40 – 14.50 **Серап Кочак**, Бош директори ўринбосари,
Gursoy Restorasion
**Иқлим инқирозининг маданий меросга таъсири ва
GürsoyRestorasyon ёндашуви**
- 14.50 – 15.00 **Ясуйо Сано, Томонобу Сатох**, FUJITSU LIMITED (Япония)
**COVID-19 пандемияси таъсирида маданий меросни
рақамлаштириш (онлайн)**
- 15.00 – 15.10 **Альберто Туркстра**, «DiplomaticWorldInstitute» аналитик лойиҳалар
маркази менежери, “Брюссель-Ўзбекистон” дўстлик гурӯҳи раиси
ўринбосари (Бельгия)
**Туризм ва COVID-19 дан сўнг 2030 йилгача барқарор
ривожланиш дастури**
- 15.10 – 15.20 **Джумамедель Джумабаевич Иманкулов**, профессор, Қирғизистон
Республикаси Маданият, ахборот, спорт ва ёшлар сиёсати вазирлиги
“Қирғизреставрация” илмий-тадқиқот институти директори
(Қирғизистон)
**Замонавий қийинчиликлар ва таҳдидлар шароитида Марказий
Осиё меъморий меросини тиклаш ва сақлаш**
- 15.20 – 14.40 КОФЕ БРЕЙК
- 15.40 – 15.50 **Мун Хюнг Сук**, Фольклор ижодиёти халқаро ташкилоти Осиё
бўйича Бош котиби (Корея Республикаси)
Ёш авлод учун маданий мерос таълимининг аҳамияти
- 15.50 – 16.00 **Минъя Янг**, Нью-Дехлидаги ЮНЕСКО субрегионал
идорасининг собиқ директори ва ЮНЕСКОнинг Жаҳон мероси
маркази собиқ директор ўринбосари (Франция)
Маҳаллий ривожланишда туризм ва мероснинг аҳамияти
- 16.00 – 16.10 **Д-р Ахмед Тахер**, «Хивар» сиёсий ва ахборот тадқиқотлар
Маркази директори (Миср)
**Қийинчиликлар ва инқирозли шароитларда тадқиқот
марказларининг аҳамияти ва роли (Марказий Осиё
мисолида)**
- 16.10 – 16.20 **Отабек Шукуров**, Манчестердаги Ибн Сино коллежи ва
Мотурудий институти директори (Буюк Британия)
**Эмпирик-фалсафий баҳслар ва уларнинг инсоният
цивилизациясига таъсири (онлайн)**
- 16.20 – 16.30 **Катерина Баламоти**, Heritage, Халқаро дастурлар
координатори (Греция)
**Туризмни ривожлантириш: маҳаллий иқтисодий
ўсишнинг ҳаракатлантирувчи кучи ва унинг маданий
меросни самарали бошқаришга алоқаси**

16.30 – 16.40 **Майкл Рупп**, Европа Комиссияси бўлими бошлиғи
Covid-19, барқарор ривожланиш ва Марказий Осиё
иқтисодиётини яшиллаштириш

16.40 – 16.50 **Аристанбек Мухамедиули** – Қозоғистон Республикаси Миллий музейи директори, тарих фанлари номзоди, санъатшунослик фанлари доктори, профессор
Марказий Осиё маданиятининг ўзаро таъсири: ҳамкорлик
истиқболлари

16.50 – 17.00 **Мамико Ясуда**, Токио санъат университети (Япония)
Пандемия пайгида халқаро ҳамкорлик: фрескаларни қайта
тиклаш мисолида (онлайн)

17.00 – 17.10 **Василис Ганиастас**, Архитектура синтези ва архитектура дизайни назарияси бўйича хизмат кўрсатган профессор (Греция)
Моддий ва номоддий мерос доирасидаги Марказий Осиёдаги
тармоқ тугунларининг маданий салоҳияти (онлайн)

17.10 – 17.20 **Назели Навасардян**, тарих фанлари номзоди, доцент, В.Я. Брюсов номидаги Давлат университети илмий фанлари бўлими мудир, Арманистон Миллий фанлар академияси Шарқшунослик институти катта илмий ходими (Арманистон)
"Марказий Осиёда янги хавфсизлик муаммолари шароитида
"Хитойнинг бир камар ва бир йўл" ташаббусининг Эрон
йўлагини ривожлантириш истиқболлари"

17.20 – 17.30 **Гулнора Айтпаева**, "Aigine" маданий тадқиқот маркази, филология фанлари доктори, ЮНЕСКО миллий эксперти (Қирғизистон)
ЮНЕСКО билан ҳамкорлик орқали имкониятлар ва фаолият
истиқболларини ўзгартириш

17.30 – 18.00 ТАНАФФУС

18.00 – 18.30 **Форум натижалари бўйича гуруҳ муҳокамалари**
"Марказий Осиё дунё цивилизациялари чорраҳасида" Халқаро
форуми якуни бўйича резолюция қабул қилиш

5 СЕССИЯ.

«ХОРАЗМНИНГ ЖАҲОН
ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ
РИВОЖИГА ҚЎШГАН
ҲИССАСИ»

Модератор:

Павел Борисович Лурье, филология фанлари номзоди, Россия давлат Эрмитажининг Шарқ бўлими, Ўрта Осиё, Кавказ ва Қрим сектори раҳбари
Ўтказилиши жойи: «Исломхўжа» меҳмонхонаси банкет зали

14.00 – 14.15 **Модераторларнинг табрик сўзи**

14.15 – 14.30 **Хоразм ва эфталитлар.**

Айдоғди Қурбонов, Фрайедаги (Франция) Қадимги Яқин Шарқ археологияси институти илмий ходими

Илк ўрта асрдаги Хоразм санъатида зардуштийлик худолари: Нана ва аждарҳо устида ўтирган «маъбуда».

14.30 – 14.45

Маттео Компарети, Тарих ва цивилизациялар мактаби, Шэньси университети (Италия)

Форсча pâmetē ва илк хоразмча ёзувлар этимологияси.

14.45 – 15.00

Павел Борисович Лурье, филология фанлари номзоди, Россия Давлат Эрмитажи (Санкт-Петербург, Россия)нинг Шарқ бўлими, Ўрта Осиё, Кавказ ва Қрим сектори раҳбари

Ал-Хоразмийнинг ислом санъати ва меъморчилигидаги геометрик нақшлар ривожига қўшган ҳиссаси

15.00 – 15.15

Айкут Озбайрактар, профессор, Амасия университети (Туркия)

Марвдаги Халифа Маъмун ва Гурганждаги Хоразмшоҳ Маъмун академиялари фаолиятининг ўхшаш ва фарқли жиҳатлари.

15 сентябрь, 2021

15.15 – 15.30 **Абдуғани Мамадазимов**, «Буюк ипак йўли – бирлашув йўли» Миллий фонди раиси, ТМУ доценти, Душанбе (Тожикистон)
Тўрабек хоним мақбараси ва Марказий Осиёда меъморий керамиканинг ривожланиши.

15.30 – 15.45 **Бернард О’Кейн**, ислом санъати ва меъморчилиги бўйича профессор, Қоҳирадаги Америка университети (Янги Қоҳира, Миср)
Зиё Буниятов ва унинг Хоразм тарихини ўрганишга қўшган ҳиссаси.

15.45 – 16.00 **Шаин Мустафоев**, Озарбайжон МФА академиги, Озарбайжон МФА Шарқшунослик институти директор ўринбосари (Озарбайжон)
Ирина Александровна Жданконинг XX асрдаги Ўзбекистон бадиий кулолчилигини сақлаш ишига қўшган ҳиссаси ва унинг Ўзбекистон халқ уста-кулоллари билан олиб борган фаолияти. И.А. Жданконинг архив материаллари асосида

16.00 – 16.15 **Екатерина Ермакова**, Шарқ давлат музейи (Москва, Россия) бош илмий ходими
Ўзбекистон маданий меросини Европада оммалаштиришга мисол: Савицкий музейининг авангард расмлари.

16.15 – 16.30 **Доктор Марк Боннель**, Авиценна-Франция ассоциацияси президенти, ўтмишда Савицкий фонди аъзоси, Prix Avicenne (Франция) масъул котиби
«Марказий Осиё дунё цивилизациялари чорраҳасида» Халқаро маданий форумининг якуний хулосалари

16.30 – 18.00 ТАНАФФУС

18.00 – 18.30 **Якуний ҳужжатларни имзолash маросими** (аниқлаштирилади)
Халқаро маданий форумнинг ёпилиши
Ўтказилиш жойи – «Фаровон» меҳмонхонасининг «Болрум» зали

18.30 **Нуруллабой саройига сафар** (Хива шаҳри)
Масъул: Транспорт вазирлиги, Хоразм вилояти ҳокимлиги

19.00 – 21.00 **Халқаро форум қатнашчилари шарафига Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати номидан қабул**
Ўтказилиш жойи – Нуруллабой саройи

21.00 **Меҳмонхонага жўнаб кетиш, ҳордиқ**

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

15 СЕНТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

ЎЗБЕКИСТОНДА ЮНЕСКО БИЛАН
ҲАМКОРЛИҚДА МАДАНИЙ
МЕРОС МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА
ХАЛҚАРО МАСЛАҲАТ ҚЎМИТАСИ
ФАОЛИЯТИНИ РАСМИЙ
БОШЛАНИШИ МАРОСИМИ
ДАСТУРИ

15.30-15.40 Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – туризм ва спорт вазири А. Абдухакимовнинг нутқи

ЮНЕСКО Умумжаҳон мероси маркази директори, д-р М. Рёсслер нутқи (видеоалоқа орқали)

15:40-16:00 Халқаро маслаҳат қўмитаси мақсади ва роли тўғрисида Умумжаҳон мероси маркази таништируви

16:00-16:10 ЮНЕСКО Умумжаҳон мероси объектлари жойлашган Ўзбекистон шаҳарлари ҳокимларининг қисқа чиқишлари

16:10-16:30 Ўзбекистоннинг Умумжаҳон мероси объектлари тўғрисида қисқа тақдимотлар (ЮНЕСКО Умумжаҳон мероси қўмитаси қарорларини ижро қилиш тўғрисида)

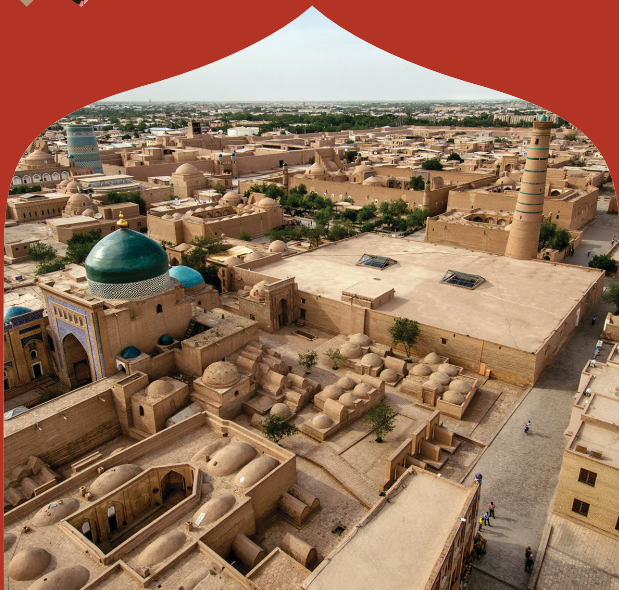
16:30 - 17.00 Экспертларнинг қисқа шарҳлари.
Муҳокама учун мавзулар:
-Профессонал тажриба билан танишув;
- Халқаро маслаҳат қўмитаси доирасида ҳамкорлик қилиш имкониятлари;
- Ўзбекистонда Умумжаҳон мероси объектларини сақлаш ва файта тиклаш нуқтаи-назаридан муаммо ва имкониятлар;
- Халқаро маслаҳат қўмитаси асосий тадбирлари ва амалий натижалари

Хива
15.30-17.00 (Тошкент вақти) (гибрид форматда)

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

16 СЕНТЯБРЬ
ПАЙШАНБА

ТУРКСОЙ ХАЛҚАРО ТУРКИЙ
МАДАНИЯТ ТАШКИЛОТИГА АЪЗО
ДАВЛАТЛАР МАДАНИЯТ ВАЗИРЛАРИ
УЧУН

10.00	<p>ТУРКСОЙ давлатлари маданият вазирлари доимий кенгаши йиғилишининг очилиши Ўтказилиш жойи – Нуруллабой саройи (Хива)</p>	12:20 – 12:40	<p>2021 ва 2022 йилларни номларига аташ режалаштирилган турк дунёсининг таниқли шахслари номзодларини муҳокама қилиш ва тасдиқлаш ТУРКСОЙ Бош котиби Д. Касеиновнинг нутқи</p>
10.00 – 10.15	<p>Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, туризм ва спорт вазири А. Абдуҳакимовнинг нутқи</p>	12:40 – 13.00	<p>ТУРКСОЙ тўғрисидаги Низомга таклиф қилинаётган ўзгартиришларни киритиш масалаларини муҳокама қилиш ТУРКСОЙ Бош котиби Д. Касеиновнинг нутқи</p>
10.15 – 11:00	<p>Кенгаш аъзолари - ТУРКСОЙ мамлакатлари маданият вазирлари ва ТУРКСОЙ Бош котибининг нутқлари</p>	13.00 – 14.30	<p>ТУШЛИК Ўтказилиш жойи – Нуруллабой саройи</p>
11:00 – 11:20	<p>ТУРКСОЙ фаолияти тўғрисидаги ҳисобот - ТУРКСОЙ Бош котиби Д. Касеиновнинг нутқи</p>	14.40 – 15.00	<p>ТРТ Аваз турк телерадиокомпаниясининг турк дунёсига қаратилган ишлари ҳақидаги тақдимоти ТРТ Аваз координатори Седать Сагиркая нутқи</p>
11:20 – 11:40	<p>Молиявий фаолият тўғрисидаги ҳисобот - ТУРКСОЙ Бош котиби ўринбосари Б. Хакиджининг нутқи</p>	15.00 – 15.20	<p>2021-2024 йиллар учун ТУРКСОЙ Бош котибини сайлаш ТУРКСОЙ вақтинчалик координатори О. Назарбековнинг нутқи</p>
11:40 – 12:00	<p>«Хива - турк дунёсининг маданий пойтахти» доирасидаги тадбирлар ҳақида ҳисобот Хива шаҳри ҳокими Т. Давлетовнинг нутқи</p>		
12:00 – 12:20	<p>2022 йилда турк дунёсининг маданий пойтахти ҳақида тақдимот 2022 йилда турк дунёсининг маданий пойтахтини муҳокама қилиш ва тасдиқлаш. ТУРКСОЙ Бош котиби Д. Касеиновнинг нутқи Бурса шаҳри мэрининг тақдимоти</p>		

- 15.20 – 15.40 **ТУРКСОЙга аъзо давлатлардан тушган таклифлар асосида 2021 йил учун ТУРКСОЙ Ҳаракатлар режасини муҳокама қилиш ва тасдиқлаш**
ТУРКСОЙ Бош котиби ўринбосари Б. Хакиджи нутқи
- 15.40 – 16.00 **ТУРКСОЙ** Маданият вазирлари Доимий кенгаши йиғилишининг вақтинчалик координаторини сайлаш, ТУРКСОЙ Доимий кенгашининг навбатдаги йиғилишининг жойи ва саналарини аниқлаш
ТУРКСОЙ Бош котиби Д. Касеиновнинг нутқи
- 16.00 – 16.30 **Яқуний декларация** ва Доимий кенгашнинг навбатдаги XXXVII йиғилишининг ишчи баённомаларини муҳокама қилиш
ТУРКСОЙ Бош котиби ўринбосари Б.Хакиджи нутқи
- 16.30 – 17.00 **ТУРКСОЙ давлатлари** Маданият вазирлари Доимий кенгашининг навбатдаги XXXVII мажлисининг декларацияси ва баённомасини имзолаш маросими (аниқлаштирилмоқда)
- 18.00 – 20.00 **Ўзбекистон Республикаси Маданият вазири номидан расмий зиёфат** ўтказилиш жойи – «Ясавул-Боши» ресторани, Ичан қалъа

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

16 СЕНТЯБРЬ

ПАЙШАНБА

ЮНЕСКО ШАФЕЛИГИДАГИ
«АРХЕОЛОГИЯ ВА ТУРИЗМ:
ИМКОНИЯТЛАРНИ АНИҚЛАШ
ВА МЕРОСНИ БОШҚАРИШ»
ХАЛҚАРО АРХЕОЛОГИК
КОНФЕРЕНЦИЯСИ
ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН

- 08:00 Форум иштирокчиларининг автотранспортда Нукусга жўнаб кетиши
- 09:35 – 12:30 Гўлдурсунқалъа (Катта), Тупроққалъа ва Қизилқалъа ёдгорликларига ташриф
- 12:50 – 14:20 Бўстон шаҳри «Наврўз» ресторанида тушлик
- 16:15 Нукус шаҳрига келиш
- 17:30 – 19:00 И. Савицкий музейига ташриф
- 19:30 – 20:00 Santini ресторанида кечки овқат

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

17 СЕНТЯБРЬ

ЖУМА

ЮНЕСКО ШАФЕЛИГИДАГИ
«АРХЕОЛОГИЯ ВА ТУРИЗМ:
ИМКОНИЯТЛАРНИ АНИҚЛАШ
ВА МЕРОСНИ БОШҚАРИШ»
ХАЛҚАРО АРХЕОЛОГИК
КОНФЕРЕНЦИЯСИ

- 08.30 – 09.00 **Рўйхатга олиш**
Ўтказилиш жойи – «Бердақ» номидаги театр биноси, Нукус
- 09.00 – 12.30 **Ялпи мажлис**
ЮНЕСКО шафелигида «Археология ва туризм: салоҳиятни аниқлаш ва меросни бошқариш» халқаро археологик конференциясининг очилиши.
- 09.00 – 09.10 Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, туризм ва спорт вазири
Абдуҳакимов Азиз Абдуқахаровичнинг табрик нутқи
- 09.10 – 09.20 Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси
Мурат Каллибекович Камаловнинг табрик нутқи
- 09.20 – 09.30 ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий комиссияси бош қотиби
Гаяне Олеговна Умерованинг табрик нутқи.
- 09.30 – 09.40 ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари
Александрос Макаригакиснинг табрик нутқи

- 09.40 – 09.50 Қорақалпоғистон Республикаси маданият вазири
Қалбай Абиевич Турдиевнинг табрик нутқи
- 09.50 – 10.00 Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими раиси
Аимбетов Нагмет Калиевичнинг табрик нутқи
- 10.00 – 10.10 Марказий Осиё тадқиқотлари халқаро институти директори
Дмитрий Алексеевич Воякиннинг табрик нутқи
- 10.10 – 10.20 «Ипак йўли» туризм халқаро университети ректори маслаҳатчиси
Алия Калькамановна Оспанованинг табрик нутқи
- 10.20 – 10.30 И.В.Савицкий номидаги Давлат санъат музейи директори **Тигран Константинович Мкртичевнинг табрик нутқи**
- 10.30 – 11.00 **Гуруҳ фотосурати ва кофебрейк**

- 11.00 – 11.15 **Шокиржон Пидаев**, профессор, Ўзбекистон Республикаси
Фанлар академияси Санъатшунослик институти директори
Ўзбекистон археологик мероси: ютуқлар ва глобал муаммолар
- 11.15 – 11.30 **Айрат Ситдиқов**, профессор, Татаристон Республикаси Археология
институти директори
Археология илмида давлат бошқаруви ва хусусий сектор
- 11.30 – 11.45 **Майкл Янсен**, профессор, Уммонда Германия Технология
Университетининг асосчиси-ректори (GUtech)
Археология парки - асраш ва ривожлантиришнинг асоси
- 11.45 – 12.00 **Киласов Алексей Валерьевич**, маданиятшунослик фанлари
номзоди, Бутунжаҳон этноспорт жамияти президенти (EWS)
**Презентизм ва антикваризм ўртасида: моддий ва номоддий
маданий меросни репрезентация қилиш муаммолари**
- 12.00 – 13.30 **ТУШЛИК**
Ўтказилиш жойи: Shoh Saroy ресторанида

1 СЕССИЯ

«АРХЕОЛОГИК
МЕРОСНИ БОШҚАРИШ
ВА ГЕОМАДАНИЙ
БРЕНДЛАШ»

Модераторы:

Дмитрий Воякин, т.ф.н., *Марказий Осиё тадқиқотлари халқаро институти директори;*

Шаин Мустафаев, профессор, *Озарбайжон Республикаси Миллий фанлар академияси академиги;*

Ганиур Рахман, профессор, *Таксила Осиё цивилизациялари институти директори, Каид-и Азам университети, Исломобод, Покистон*

Ўтказилиш жойи: “Бердақ” номидаги Қорақалпоқ давлат университети

14.00 – 14.15 **Шаин Мустафаев**, профессор, Озарбайжон Республикаси Миллий фанлар академияси академиги

Ипак йўли - Марказий Осиё ва Озарбайжоннинг янги геомаданий рамзи ва унинг минтақа мамлакатларининг миллий ғояси ва иқтисодиётига таъсири.

14.15 – 14.30 **Ганиур Рахман**, профессор, Таксила Осиё цивилизациялари институти директори, Каид-и Азам университети, Исломобод, Покистон

Ипак йўлидаги буддавийлик ёдгорликлари Покистонни геомаданий брендлаш асоси сифатида

14.30 – 14.45 **Андрей Хазбулатов**, фалсафа доктори (PhD), «Қозоғистон маданияти илмий-тадқиқот институти» директори, Қозоғистон **Марказий Осиёдаги энг йирик лойиҳа «Култобе аҳоли пунктининг тарихий объектларини реставрация қилиш»**

- 14.45 – 15.00 **Егор Китов**, т.ф.н., Россия Фанлар академияси Этнология ва антропология институти Антропоэкология маркази катта илмий ходими, РФ
Илмий марказлар яратиш ва ва кадрлар сиёсати археологик меросни бошқаришнинг асоси сифатида
- 15.00 – 15.15 **Татьяна Крупа**, Павлодар университети «Умай» лабораториясининг мудир, Қозоғистон
Археологик топилмаларнинг консервация муаммолари: жавобсиз саволлар
- 15.15 – 15.30 **Вадим Ягодин**, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими, Қорақалпоқ гуманитар институти ноёб муассасаси раҳбари
Археологик объектларни тиклаш, сақлаш ва улардан фойдаланиш
- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Сергей Болелов**, т.ф.н, моддий маданият тарихи ва қадимий санъат бўлими бошлиғининг ўринбосари, Шарқ музейи, РФ
Қадимий Хоразм: ҳар томонлама ўрганиш ва сақлаш тажрибаси
- 16.15 – 16.30 **Галина Каримова**, т.ф.н, А. Дониш номидаги Тарих, археология ва этнография институти ходими, Тожикистон
Тожикистон археологлари: археологиянинг ривожланишида шахснинг ўрни
- 16.30 – 16.45 **Хунг Ю Пак**, Мидлсекс университети маркетинг, брендинг ва туризм департаменти катта ўқитувчиси, Буюк Британия
Меросни бошқаришнинг олий намунаси – геомаданий брендинг ва иқтисодиётнинг туризм соҳасини ривожлантириш
- 16.45 – 17.00 **Майк Робинсон**, профессор, Айронбридж Халқаро маданий мерос институти директори, Бирмингем университети, Буюк Британия
Қорақалпоғистонда туризм учун маданий мерос ресурслари муаммолари
- 17.00 – 17.30 **Марказий Осиё археологик меросини бошқариш принциплари декларациясининг муҳокамаси ва қабул қилиш**
- 18.00 – 19.30 КЕЧКИ ОВҚАТ
Ўтказилиш жойи: аниқлаштирилмоқда
- 20.00 – 21.30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими**
Ўтказилиш жойи –Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
- 22.00 Тошкент шаҳрига қайтиш

2 СЕССИЯ

«АРХЕОЛОГИК МЕРОС
ФУНДАМЕНТАЛ ВА АМАЛИЙ
ИЛМНИНГ ЧОРРАҲАСИДА»

Модераторы:

Бауржан Байтанаев, доктор, Қозоғистон Республикаси Миллий фанлар академияси академиги

Елена Паскалева, доктор, Гуманитар фанлар факультети, Лейден университети, Нидерландия

Пол Водсфорд, доктор, Оксфорд университетининг илмий ходими, Буюк Британия

- 14.00 – 14.15 **Питер Рауксло**, доктор, технологиялар, Лондон археология музейи, Буюк Британия
Археологик қазишмалар вақтида дала маълумотларини тўплаш учун рақамли технологиялардан фойдаланиш
- 14.15 – 14.30 **Ася Энговатова**, т.ф.н., Россия Фанлар академияси Археология институти директорининг ўринбосари
Россияда фундаментал ва амалий (қутқарув) археология: замонавий тамойиллар
- 14.30 – 14.45 **Симоне Мантеллини**, профессор, Болония университети, Италия
Археологик тадқиқотлар меросни сақлаш жараёни сифатида
- 14.45 – 15.00 **Павел Лурье**, ф.ф.н., *Шарқ бўлимининг Марказий Осиё сектори мудири, қадимги эрон тиллари бўйича мутахассис, Панжикент экспедицияси бошлиғи ва Хоразм тўпламининг сақловчиси, Давлат Эрмитажи, РФ*
Давлат Эрмитажида сақланаётган Тупроққалъа қазишмалари вақтида топилган баъзи материаллар ва Юқори саройда саналарни аниқлаш муаммолари

17 сентябрь, 2021

15.00 – 15.15	Пол Водсфорд , доктор, Оксфорд университети илмий ходими, Буюк Британия Ўрта Осиё ва Кавказ амалий археологияси: археологик ҳамкорликнинг келажақдаги салоҳияти ҳақидаги баъзи фикрлар.	16.30 – 16.45	Бауржан Байтанаев , т.ф.д., Қозоғистон Республикаси Миллий фанлар академияси академиги Қозоғистоннинг сакрал географияси
15.15 – 15.30	Елена Паскалева , доктор, Гуманитар фанлар факультети, Лейден университети, Нидерландия Самарқанддаги Улуғбек чиннихонаси: археологик маълумотларга асосланган тадқиқот ва реконструкция	16.45 – 17.00	Фарҳод Мақсудов , т.ф.н. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Миллий археология маркази директори, Ўзбекистондаги кўчманчилар мероси – археология ва антропология
15.30 – 16.00	КОФЕ-БРЕЙК	17.00 – 17.30	Марказий Осиё археологик меросини бошқариш принциплари декларациясининг муҳокамаси ва қабул қилиш
16.00 – 16.15	Айсулу Ержигитова , т.ф.н., «Қозоғистон маданияти илмий-тадқиқот институти» илмий ходими, «Қултобе аҳоли пунктининг тарихий объектларини реставрация қилиш» лойиҳаси археологик гуруҳи раҳбари, Қозоғистон Туркистон археологик экспедициясининг Қозоғистон жанубидаги ёдгорликларни ўрганишга қўшган ҳиссаси.	18.00 – 19.30	КЕЧКИ ОВҚАТ Ўтказилиш жойи: аниқлаштирилмоқда
16.15 – 16.30	Абдулхамид Анарбаев , т.ф.д., Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Миллий археология маркази ходими Фарғона водийсининг археологик ёдгорликларида археосейсмологик тадқиқотлар	20.00 – 21.30	Халқаро баҳшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
		22.00	Тошкент шаҳрига қайтиш

3 СЕССИЯ

«АРХЕОЛОГИЯ ГЛОБАЛ
КОНТЕКСТДА: ЮНЕСКО,
ТУРИЗМ, БАРҚАРОР
РИВОЖЛАНИШ»

Модераторы:

Майкл Янсен, профессор, Уммонда Германия Технология Университетининг асосчиси-ректори (GUtech), Германия-Уммон

Фарда Асадов, профессор, Хазар университети проректори, Шарқшунослик институти бўлим мудир, Озарбайжон Республикаси Миллий фанлар академияси

Она Вилейкис, доктор, UCL, Буюк Британия

Ўтказилиш жойи: **Ўтказилиш жойи:** «Тошкент» меҳмонхонаси

- 14.00 – 14.15 **Фарда Асадов, профессор**, Хазар университети проректори, Шарқшунослик институти бўлим мудир, Озарбайжон Республикаси Миллий фанлар академияси
Тарихчилар ва археологлар: ўзаро мустаҳкам алоқалар
- 14.15 – 14.30 **Рафаэль Валеев**, профессор, ИКОМОС вице-президенти, РФ ЮНЕСКО рўйхатидаги тарихий ва маданий мерос объектлари - Россия Федерацияси тажрибаси
- 14.30 – 14.45 **Михаэлла Лейнер-Янсен**, «RIO Heritage» Ҳинд океани тадқиқот маркази бош котиби, Германия
Ипак йўли - қуруқлик ва денгиз бўйлаб
- 14.45 – 15.00 **Она Вилейкис**, доктор, UCL, Буюк Британия
1972 йилдаги Конвенция: мерос объектларини сақлашнинг глобал механизми

- 15.00 – 15.15 **Симона Рауксло (Simone Rauxloh)**, магистр, Лондон музейининг археология бўлими
Шаҳар шароитида археология ва жамоат таълими
- 15.15 – 15.30 **Майя Коминко**, илмий ва дастурий директор, Можароли ҳудудларда меросни ҳимоя қилиш халқаро альянси, Швейцария
Халқаро молиялаштириш ва маҳаллий эҳтиёжлар: мулоқот ва ҳамкорлик.
- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Айсулу Ержигитова**, т.ф.н., «Қозоғистон маданияти илмий-тадқиқот институти» илмий ходими, «Қултобе аҳоли пунктининг тарихий объектларини реставрация қилиш» лойиҳаси археологик гуруҳи раҳбари, Қозоғистон
Туризмни ривожлантириш имкониятлари: археологик-этнографик ва экологик туризмнинг амалий тажрибаси мисолида, шунингдек Қорақалпоғистон Республикасида археологик парк ташкил этиш.
- 16.15 – 16.30 **Наранбаатар Баасансурен**, Бизнес бошқарув ва Инсоният мактаби, Улан-Батор, Мўғулистон
Мўғулистоннинг тарихий ва маданий мероси
- 16.30 – 16.45 **Мавлуда Юсупова**, профессор, ЎзР ФА Санъатшунослик институти
Қорақалпоғистон ҳудудидаги ўрта асрларга оид машҳур ёдгорликлар ва диний мажмуалар

- 16.45 – 17.00 **Наргиз Айтуганова**, илмий ходим, Д.С. Лихачёв номидаги Россия маданий ва табиий мерос илмий-тадқиқот институти Жаҳон мероси ва халқаро ҳамкорлик бўлими бошлиғининг ўринбосари
Россиядаги археологик мерос объектлари номинацияларини тайёрлашда туризмни ривожлантириш масалалари "Чукотканинг Арктик денгиз овчилари хайкаллари" ва "Дивногорие" тарихий-маданий мажмуаси" номинациялари мисолида
- 17.00 – 17.30 **Марказий Осиё археологик меросини бошқариш принциплари декларациясининг муҳокамаси ва қабул қилиш**
- 18.00 – 19.30 КЕЧКИ ОВҚАТ
Ўтказилиш жойи: аниқлаштирилмоқда
- 20.00 – 21.30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими**
Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
- 22.00 Тошкент шаҳрига қайтиш

4 СЕССИЯ

«АРХЕОЛОГИК МЕРОС: МИЛЛИЙ ҒОЯ ВА ИҚТИСОДИЁТ ВЕКТОРЛАРИ»

Модераторлар:

Рустам Сулаймонов, профессор, Ўзбекистон миллий университети, Ўзбекистон
Бакит Аманбаева, т.ф.н., Қирғизистон Республикаси Миллий фанлар академияси Тарих ва
маданий мерос институтининг маданий мерос сектори мудири
Гай Джораев, доктор, UCL археология институти, Буюк Британия
Ўтказилиш жойи: Ўтказилиш жойи: “Бердақ” номидаги Қорақалпоқ давлат
университети

- 14.00 – 14.15 **Рустам Сулаймонов**, профессор, Ўзбекистон миллий университети,
Ўзбекистон
**Ўзбекистондаги археологик ёдгорликларнинг ҳолати ва
намойиши ҳақида баъзи фикрлар**
- 14.15 – 14.30 **Хулио Бендесу Сармиенто**, доктор, Франция илмий тадқиқотлар
миллий маркази, Франция
**Мес - Айнак - Ўрта Осиёнинг бебаҳо мероси ёки мамлакат
иқтисодиётининг ривожланишига тўсиқ**
- 14.30 – 14.45 **Пол Буртеншоу**, доктор, туризм ва маданий мерос соҳаси бўйича
мустақил эксперт, АҚШ
**Илмдан жозибадорлик сари - туризм кластерини тадқиқ
қилиш ва ривожлантириш**
- 14.45 – 15.00 **Эврен Рутбил**, Туркия ҳамкорлик агентлиги координатори (ТІКА),
Туркия
**Туркия ҳамкорлик агентлигининг (ТІКА) Марказий
Осиё тарихий ва маданий меросини ўрганишни
ривожлантиришдаги ўрни**
- 15.00 – 15.15 **Рамиль Хайрутдинов**, профессор, Халқаро муносабатлар
институтининг директори, Қозон федерал университети, РФ
**Археологик ёдгорликларнинг халқаро алоқалар
ривожланишидаги ўрни**

17 сентябрь, 2021

- 15.15 – 15.30 **Гай Джораев, доктор**, UCL археология институти, Буюк Британия
Археологик меросни бошқариш ва туризмни ривожлантириш: Марказий Осиёдаги ноёб муаммолар
- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Бакит Аманбаева, т.ф.н.**, Қирғизистон Республикаси Миллий фанлар академияси Тарих ва маданий мерос институтининг маданий мерос сектори мудири
751 йил, Талас водийси: Марказий Осиё келажagini шакллантириб
- 16.15 – 16.30 **Винцент Деталл, доктор**, Франция музейининг тадқиқот ва реставрация маркази
Мобил лаборатория ва Эспадон лойиҳаси: мерос тўғрисидаги фанининг келажаги
- 16.30 – 16.45 **Майкл Мену, доктор**, Франция Маданият ва коммуникациялар вазирлиги тадқиқот маркази раҳбари
Мавзу аниқлаштирилмоқда
- 16.45 – 17.00 **Саидов Мўминхон Мунир ўғли**, фалсафа доктори (PhD), Миллий археология маркази илмий ишлар бўйича директор ўринбосари
Ўзбекистон Республикасида археологик туризм: йўналишлар, муаммолар ва ечимлар

- 17.00 – 17.30 **Марказий Осиё археологик меросини бошқариш принциплари декларациясининг муҳокамаси ва қабул қилиш**
- 18.00 – 19.30 КЕЧКИ ОВҚАТ
Ўтказилиш жойи: аниқлаштирилмоқда
- 20.00 – 21.30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими**
Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
- 22.00 Тошкент шаҳрига қайтиш

5 СЕССИЯ

«АРХЕОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ»

Модераторлар:

Нигора Двуреченская, т.ф.н., Россия Фанлар академияси Археология институти Марказий Осиё археологик экспедицияси Бақтрия отряди бошлиғи, Классик археология бўлими илмий ходими, РФ

Амириддин Бердимуродов, т.ф.д., етакчи мутахассис, Самарқанд археология институти **Максет Карлибаев**, т.ф.н., Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими Тарих, археология ва этнография институти директори ўринбосари
Ўтказилиш жойи: Ўтказилиш жойи: “Бердақ” номидаги Қорақалпоқ давлат университети

- 14.00 – 14.15 **Бокижон Матбабаев**, профессор, Самарқанд археология институти бош илмий ходими;
Хикматулла Хошимов, фалсафа доктори (PhD), Самарқанд археология институти катта илмий ходими, Самарқанд, ЎзР
Қитъалараро савдо йўллари ва Фарғона водийси (археологик материаллар асосида)
- 14.15 – 14.30 **Жангар Ильясов**, т.ф.н., Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Санъат институтининг етакчи илмий ходими
Бумиллер тўплами – мўғуллардан олдинги даврга оид бадий металлларнинг ноёб тўплами
- 14.30 – 14.45 **Нигора Двуреченская**, т.ф.н., Россия Фанлар академияси Археология институти Марказий Осиё археологик экспедицияси Бақтрия отряди бошлиғи, Классик археология бўлими илмий ходими, РФ
«Ўзундара қалъаси» археологик музей-қўриқхонасини яратиш зарурияти тўғрисида
- 14.45 – 15.00 **Амириддин Бердимуродов**, т.ф.д., етакчи мутахассис, Самарқанд археология институти
Археологик обидалар туризмни ривожлантиришнинг муҳим

17 сентябрь, 2021

- 15.00 – 15.15 **омили сифатида (Самарқанд Суғдиёнаси мисолида)**
Виктория Слука, магистр, тадқиқотчи, UCL, Буюк Британия
- 15.15 – 15.30 **Археологияда номоддий мероснинг этнографик қўлланилиши**
Максет Карлибаев, т.ф.н., Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими Тарих, археология ва этнография институти директори ўринбосари
Қорақалпоғистон этноархеологияси объектлари: таснифи, ўрганилиши, консервацияси ва фойдаланиш масалалари
- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Жамолиддин Мирзаахмедов**, т.ф.н., етакчи мутахассис, Самарқанд археология институти
Бухоро воҳасининг археологик ёдгорликлари Ўзбекистон туристик салоҳияти
- 16.15 – 16.30 **Еркебулат Токмагамбетов**, архитектура фанлари номзоди, МИЦАИ илмий ходими, «Рутрум» МЧЖ
Ўрта асрлар Қозоғистон масжидлари ва миноралари
- 16.30 – 16.45 **Алексей Горин**, т.ф.н., Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Санъатшунослик институти илмий ходими
Ўзундара қалъасининг нумизматик мажмуаси
- 16.45 – 17.00 **Садулла Сайпов**, Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети археология кафедраси катта ўқитувчиси
Олгин Ўрда давридаги Жанубий Орол денгизининг керамикасида безаклар ва белгилар.

- 20.00 – 21.30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими**
Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
- 22.00 Тошкент шаҳрига қайтиш

6 СЕССИЯ

«ЗАМОНАВИЙ БОСҚИЧДА
МАРКАЗИЙ ОСИЁ
АРХЕОЛОГИЯСИ ВА
ТАРИХИНИНГ ДОЛЗАРБ
ЖИҲАТЛАРИ»

ЎзЭОАВМА, Бутунжаҳон жамияти

Модератор: Александр Седов, тарих фанлари доктори, Шарқ давлат музейи бош директори (Россия)

- 14.00 – 14.15 **УЭрамиздан 2000 йил аввалги даврларда Ўзбекистон ва халқаро савдо.**
Бертиль Лионне, профессор, доктор, тадқиқот бўйича фахрий директор, CNRS, Париж.
- 14.15 – 14.30 **Қадимги Хоразминг шимолий чегараларида Сауромат-Сарматия кўринишидаги дастлабки кўчманчилар (археология ва антропологияга кўра).**
Егор Китов, Россия Фанлар академияси Шарқшунослик институти, Ғарбий ва Марказий Осиё археология маркази катта илмий ходими. Қорақалпоғистон-Россия археологик экспедицияси раҳбари
- 14.30 – 14.45 **Дастлабки даврлардаги Ўрта Осиё шаҳри ва унинг марказлари: археологик ва урбанистик белгилар**
Виктор Мокрородов, Тарих фанлари номзоди илмий даражасига даъвогар, Россия Фанлар академияси Археология институтининг кичик илмий ходими (Россия)
- 14.45 – 15.00 **Хоразм ва бошқа Оролбўйи ҳудудларининг антик давр ҳарбий ишларига қўшган ҳиссаси (қаттиқ эгарлар мисолида)**
Валерий Никоноров, Россия Фанлар академияси моддий маданият тарихи институти.
- 15.00 – 15.15 **Ўрта асрларда ўнг қирғоқда жойлашган Хоразминг археологик ва топографик урбанизацияси масалалари бўйича материаллар.**

17 сентябрь, 2021

- 15.15 – 15.30 **Октябрь Доспанов**, тарих фанлари номзоди (Ўзбекистон)
X–XI асрларга оид черковлар мажмуасида олиб борилган тадқиқот натижалари. 2021 йилги дала мавсумида Оқ-Бешим аҳоли пунктидаги «VIII объект»
Бакит Аманбаева (ҚР ФА, Бишкек), **Ямаучи К. (Тейкё**
университети, Токио), Воякин Д.А. (МИЦАИ, Самарқанд).
(Қирғизистон, Япония, Қозоғистон)
- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Ўрта Осиё девор расмларида лазуритнинг қўлланилиши**
Др Майкл Юнг, Жанубий Арабистон цивилизациялар музейи - Шарқ санъати музейи ислом бўлими ва қадимий буюмлар бўлими куратори (Рим, Италия).
- 16.15 – 16.30 **Марказий Осиёдаги Шарқ давлат музейининг археологик тадқиқотлари.**
Александр Седов, тарих фанлари доктори, Шарқ давлат музейи бош директори (Россия)
- 16.30 – 16.45 **Пойкентдаги Бухоро археологик экспедициясининг янги тадқиқот натижалари, 2011–2019 йиллар.**
Андрей Омельченко, Давлат Эрмитажининг Шарқ бўлими Марказий Осиё, Кавказ ва Қрим секторининг катта илмий ходими, тарих фанлари номзоди, Марказий Осиё археологияси ва тарихи

- 16.45 – 17.00 бўйича мутахассис, Давлат Эрмитажининг Бухоро археологик экспедицияси (Пойкент аҳоли пункти) **Жамолиддин Мирзааҳмедов**, тарих фанлари номзоди, Ўзбекистон Фанлар академияси Миллий археология маркази етакчи илмий ходими.
- 17.00 – 17.15 **Ўрта асрлар Пойкентининг I Шаҳристони бўйича 2015–2019 йилларда олиб борилган археологик тадқиқотлар.**
Назберген Сапаров, Нукус давлат педагогика институтининг катта ўқитувчиси, ЎзР ФА Қорақалпоғистон филиали Археология бўлими ходими.
- 17.15 – 17.30 **IX–XI асрларда Пойкент атрофида турар-жой худудларининг шаклланиши**
Кулиш Алексей Валерьевич, кичик илмий ходим, Давлат Эрмитажи, Санкт-Петербург.
- 17.30 – 17.45 **Миздахкан. Археологик ва ёдгорлик боғи. Маданий мерос ёдгорликларини сақлаш ва улардан фойдаланиш бўйича қарор лойиҳаси.**
Тигран Мкртичев, санъатшунослик фанлари доктори, Қорақалпоғистон Республикаси Давлат санъат музейи директори, **Бахтиёр Бобожонов**, тарих фанлари доктори, Дмитрий Воякин, тарих фанлари доктори, Марказий Осиё тадқиқотлари Халқаро институти директори
- 17.30 – 17.45 **Марказий Осиё археология ва тарихидаги долзарб мулоҳазалар замонавий босқичда**
Вероника Мартинес Феррерас, тарих-археология доктори,

- Барселона университети география ва тарих факультети тарих ва археология кафедраси доимий профессори (ўқитувчиси), Испания
- 17.45 – 18.00 **Ўрта Осиё қадимий шаҳарларининг йўқолган боғлари ҳақида.**
Айгул Насирдинова, меъморчилик фанлари номзоди, доцент, профессор, илмий ходим, Қирғизистон Республикаси стратегик тадқиқотлар институти
- 20.00 – 21.30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими**
Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейининг рўпараси)
- 22.00 Тошкентга қайтиш

Валий Абдулло Норзиновнинг
МАҚБАРАСИ

7 СЕССИЯ

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ
ДАСТЛАБКИ ХАЛҚАРО
МУНОСАБАТЛАР
КОНТЕКСТИДА»

Модератор: **Ольга Воличенко**, архитектура фанлари доктори, доцент, Архитектура меросини лойиҳалаш ва тиклаш кафедраси мудири, архитектура фанлари доктори, Б.Н.Ельцин номидаги Қирғизистон-Россия славян университети профессори

- 14.00 – 14.15 **Кумуш ва пўлат: даштдан денгизгача.**
Анна Фейербах, археометаллургия фанлари номзоди PhD (АҚШ)
- 14.15 – 14.30 **Юқори палеолит даврида Ўрта Осиё ва Эронда аҳолининг жойлашиши**
Доктор Сониа Шидранг, палеолит бўлими, Миллий музей (Эрон)
- 14.30 – 14.45 **Императорликдан олдинги Хитойдан топилган археологик топилмалар билан тасдиқланган Ипак йўли бўйлаб дастлабки иқтисодий алмашинувлар**
Лотар фон Фалкенхаузен, Калифорния университети, Хитой археологияси ва санъати тарихи фахрий профессори, Лос-Анжелес, Чанцзян кафедраси профессори, Сиан университети, Сиан (АҚШ)
- 14.45 – 15.00 **Эрамизнинг I мингйиллигида хитой тўқувчилигида Ўрта Осиё таъсири.**
Марта Зуховская, PhD, Варшава университети археология факультети
- 15.00 – 15.15 **Ҳижрий 727 йилда Самарқандда зарб қилинган исломий даврдаги Чигатой тангалари**
Доктор, проф. Атеф Мансур Муҳаммад Рамазон, Ислом нумизматика маркази директори. Фаюм университети археология факультети декани (Миср)
- 15.15 – 15.30 **Эрамизнинг I минг йиллигига оид Ўрта Осиё металл**

17 сентябрь, 2021

конструкциялари Ғарб ва Шарқ ўртасидаги маданий алмашинув кўприги сифатида
Роберт Зуковский, Археология ва этнология институти, Польша
Фанлар академияси, Варшава (Польша)

- 15.30 – 16.00 КОФЕ-БРЕЙК
- 16.00 – 16.15 **Озарбайжонда топилган қадимги Ўзбекистон давлатларининг нумизматик материаллари.**
Ганира Пиргулиева, Тарих факультети бош ўқитувчиси, археология ва этнография кафедраси, тарих бўйича фалсафа доктори (Баку, Озарбайжон)
- 16.15 – 16.30 **Ҳисор водийсидаги шаҳарлар IX–XII асрлар**
Рустам Муқимов, меъморчилик фанлари доктори, М.Осимий номидаги Техника университети (Тожикистон)
- 16.30 – 16.45 **Ҳисор водийси - Тожикистон ва Ўзбекистон умумий маданиятини боғловчи ҳудуд.**
Салия Мамаджанова, меъморчилик фанлари доктори, «Архитектура ва дизайн» кафедраси профессори. М.Осимий номидаги Техника университети (Тожикистон)
- 16.45 – 17.00 **Крим-Қора денгизбўйи минтақаси ва Марказий Осиё тарихий ва маданий контекстда.**
Ульвие Аблаева, тарих фанлари номзоди, этнолог, Львов динлар тарихи музейи катта илмий ходими (Украина)
- 17.00 – 17.15 **Ўзбекистон ва Венгрия: тарихий алоқалар ва Венгрия**

археологияси ва санъатига ўзбекларнинг таъсири.
Миклош Саркози, доктор, Университет доценти, Тарих институти, Қадимги тарих ва ёрдамчи тарих фанлари бўлими Гуманитар ва ижтимоий фанлар факультети (Венгрия)

17.15 – 17.30 **Мирзо Ҳайдар Дуглатнинг «Тарих-и Рашидий» асаридаги географик чегаралар.**
Барбара Келлер-Хейнке, фахрий профессор, Берлин мустақил университети (Германия).

17.30 – 17.45 **Илмий марказларнинг шаклланишида Буюк ипак йўлининг роли (X–XV асрлар).**
Ольга Воличенко, архитектура фанлари доктори, доцент, Архитектура меросини лойиҳалаш ва тиклаш кафедраси мудири, архитектура фанлари доктори, Б.Н. Ельцин номидаги Қирғизистон-Россия славян университети профессори

17.45 – 18.00 **Ёдгорликларни ҳимоя қилиш ва уларни оммага тақдим этиш имкониятлари Темир дарвозалар мисолида**
Др. Ҳадиже Эмами, Техрон, Эрон.

18.00 – 18.15 **Марказий Осиё археологик ёдгорликларининг рақамли уч ўлчамли кутубхонасини яратиш: Россия Фанлар академияси Археология институти концепцияси, биринчи натижалари ва истиқболлари.**
Максим Меньшиков, кичик илмий ходим, Россия Фанлар академияси Археология институти, Археологик меросни сақлаш бўлими (Москва, Россия).

20.00 – 21.30 Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш
маросими
Ўтказилиш жойи –Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий
музеи рўпарасида)

22.00 Тошкент шаҳрига қайтиш

"Markaziy Osiyo dunyo
sivilizatsiyalari chorrahasida"
xalqaro madaniyat forumi

17-21 СЕНТЯБРЬ

II ХАЛҚАРО БАХШИЧИЛИК
САНЪАТИ ФЕСТИВАЛИ
ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН

10.30 – 11:30 **Иштирокчиларнинг Тошкентдан Нукусга қўшимча рейслар билан жўнаб кетиши**

11:30 **Иштирокчиларнинг Нукус шаҳрига ташрифи**

12:00 – 12:30 **Меҳмонхоналарга жойлашиш**

12:30 – 14.00 **Меҳмонхонада тушлик**

14.00 – 18.00 **Қисқа ҳордиқ**

18.00 – 19.30 **Кечки овқат**

19.30 – 20.00 **Фестиваль бўлиб ўтадиган жойга қадар йўл ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейи рўпарасида)**

20.00 – 21:30 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг очилиш маросими ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейи рўпарасида)**

22:00 **Ҳордиқ**

17 сентябрь, 2021

08.00 – 09.00 **Меҳмонхонада нонушта**

10.00 – 11:30 **Нукус бахшичилик мактабида бўлиб ўтадиган «Бахшичилик санъатининг жаҳон маданияти цивилизациясида тутган ўрни» халқаро илмий-назарий конференциясининг очилишида иштирок этиш.**

11:30 – 13.00 **Матбуот анжуманида иштирок этиш**

13.00 – 14.00 **Меҳмонхонада тушлик**

14.00 – 16.00 **Фестиваль иштирокчиларининг репетицияси**

16.00 – 18.00 **Қисқа ҳордиқ**

18.00 – 20.00 **Фестивалда иштирок этиш**

20.00 – 21:00 **Меҳмонхонада кечки овқат**

21:00 **Ҳордиқ**

18 сентябрь, 2021

08.00 – 09.00 **Меҳмонхонада нонушта**

10.00 – 12:30 **Қорақалпоғистон Республикаси маданий мерос объектларига ташриф**
(И. Савицкий музейи, Қорақалпоғистон Республикаси тарих ва маданият музейи)

12:30 – 14.00 **Меҳмонхонада тушлик**

14.00 – 16.00 **Фестиваль иштирокчиларининг репетицияси**

16.00 – 18.00 **Қисқа ҳордиқ**

18.00 – 20.00 **Фестивалда иштирок этиш**

20.00 – 21:00 **Меҳмонхонада кечки овқат**

21:00 **Ҳордиқ**

08.00 – 09.00 **Меҳмонхонада нонушта**

10.00 – 12:30 **«Жанбасқалъа», «Элликқалъа», «Тупроққалъа» мажмуаларига ташриф**

12:30 – 14.00 **Меҳмонхонада тушлик**

14.00 – 16.00 **Фестиваль иштирокчиларининг репетицияси**

16.00 – 18.00 **Қисқа ҳордиқ**

18.00 – 20.00 **Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг ёпилиш маросими**
Ўтказилиш жойи – Нукус шаҳри амфитеатри (И.Савицкий музейи рўпарасида)

20.00 – 21:00 **Меҳмонхонада кечки овқат**

21:00 **Ҳордиқ**

09.00

Тошкент шаҳрига қайтиш

21 сентябрь, 2021

